



HNB

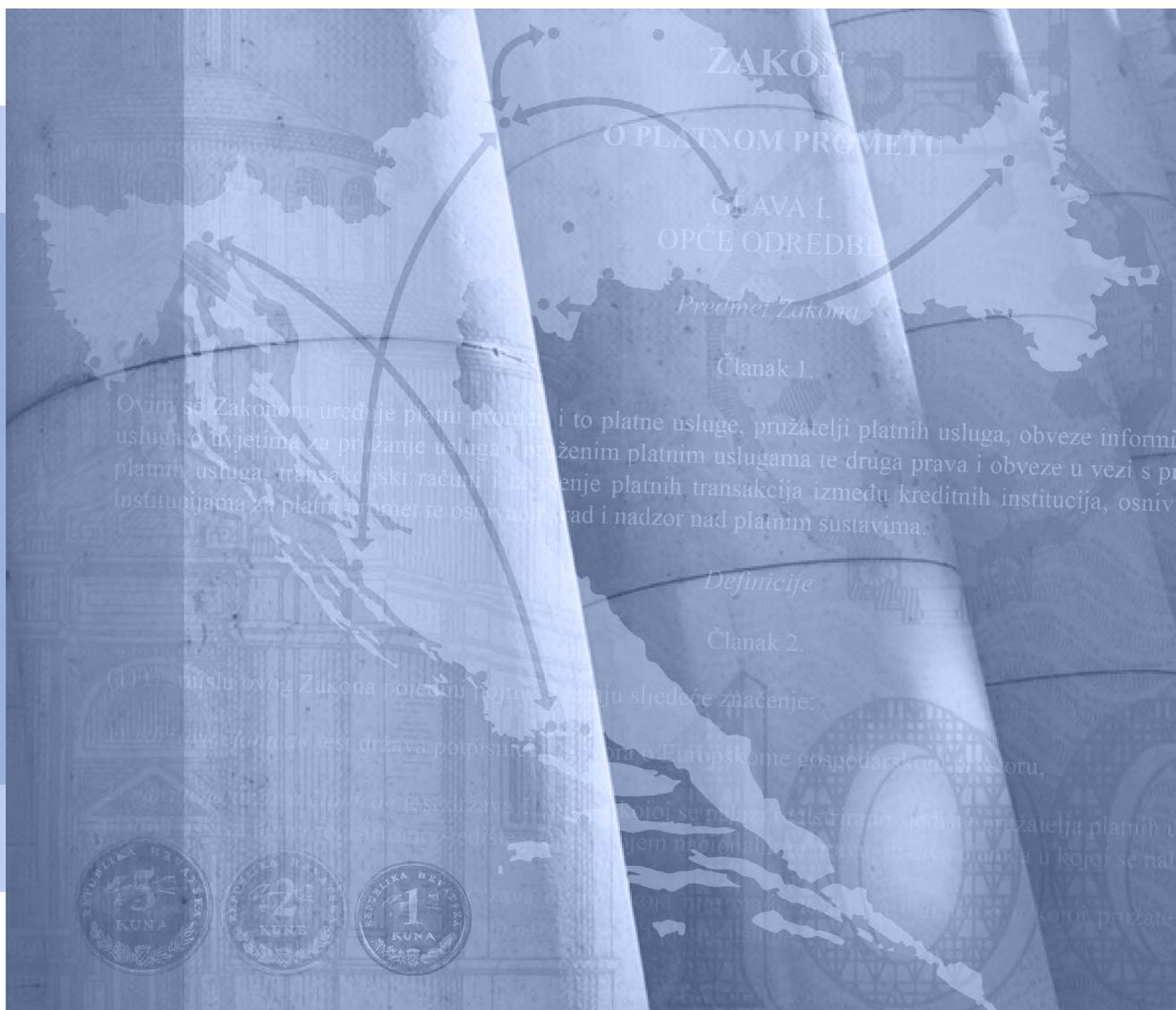
EUROSUSTAV

Platne transakcije i računi

Statistika platnog prometa

2022.

Godina VIII · srpanj 2023.



Sadržaj

Uvod	4
1. Zakonodavni okvir	5
2. Metodologija	6
3. Bezgotovinske platne transakcije u Republici Hrvatskoj	7
4. Kreditni transfer	11
Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune	12
4.1. Nacionalni kreditni transferi	14
Poslani nacionalni kreditni transferi u kunama	15
Poslani nacionalni kreditni transferi u stranim valutama (sve valute bez kune) ..	17
Nacionalni kreditni transferi prema načinu zadavanja	19
Nacionalni kreditni transferi zadani papirnim nalogom	22
Nacionalni kreditni transferi zadani elektronički	23
4.1.1. Trajni nalog	25
4.2. Međunarodni kreditni transferi	29
4.2.1. Poslani međunarodni kreditni transferi	29
4.2.2. Primljeni međunarodni kreditni transferi	33
5. Usluga plaćanja računa	35
6. Novčana pošiljka	37
6.1. Poslane novčane pošiljke	37
6.1.1. Poslane nacionalne novčane pošiljke	37
6.1.2. Poslane međunarodne novčane pošiljke	38
6.2. Primljene novčane pošiljke	39
6.2.1. Primljene međunarodne novčane pošiljke u pet najzastupljenijih valuta ..	40
7. Izravno terećenje	41
7.1. Broj računa i korisnika usluge izravnog terećenja i danih suglasnosti	42
7.2. Broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja	42
7.3. Prosječan broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja	44
7.4. Prosječan broj i vrijednost izravnih terećenja po korisniku i računu	45

8. Računi	45
8.1. Transakcijski račun i drugi platni račun	45
8.2. Broj korisnika prema platnoprometnim servisima	47
8.3. Jednovalutni i multivalutni računi	49
8.4. Transakcijski računi prema statusu	50
8.4.1. Transakcijski računi bez odobrenog prekoračenja	52
8.4.2. Transakcijski računi s odobrenim prekoračenjem	52
8.4.3. Blokirani računi za plaćanje	53
9. Pojmovnik	54
10. Dodatak	56

IZDAVAČ

Hrvatska narodna banka

Trg hrvatskih velikana 3, 10000 Zagreb

Telefon centrale: 01/4564-555, telefon: 01/4565-006, telefaks: 01/4564-687

www.hnb.hr

Molimo korisnike ove publikacije da pri korištenju podataka obvezno navedu izvor.
Sve eventualno potrebne korekcije bit će unesene u web-verziju.

ISSN 2459-8097

Uvod

Platni promet neizostavan je dio gospodarskog sustava svake zemlje i njegova je temeljna funkcija omogućavanje sigurne i učinkovite uporabe novca kao sredstva plaćanja te izvršavanje bezgotovinskih platnih transakcija odnosno prijenos sredstava od platitelja primatelju plaćanja. Uspješno i sigurno funkcioniranje platnog prometa iznimno je važno i za središnju banku, instituciju odgovornu za funkcioniranje platnog prometa u zemlji kao i za cjelokupni financijski sustav i sve njegove sudionike.

Platni promet obuhvaća platne usluge i instrumente, procedure, pravila, sudionike i međubankovne sustave za prijenos novčanih sredstava, kojima je cilj prijenos sredstava, odnosno cirkulacija novca u zemlji. Pritom važan preduvjet za djelotvoran i siguran platni promet jest i jasan zakonodavni okvir.

Cilj je publikacije „Platne transakcije i računi“ pružiti sveobuhvatan pregled platnih usluga kreditnih transfera (uključujući uslugu trajnih naloga), novčanih pošiljki (uključujući uslugu plaćanja računa) i izravnih terećenja te podatke o transakcijskim računima otvorenima kod kreditnih institucija.

Prikupljeni podaci o izvršenim bezgotovinskim platnim transakcijama u 2022. upućuju na nastavak trenda porasta ukupnog broja i vrijednosti svih bezgotovinskih platnih transakcija u Republici Hrvatskoj. U sklopu ove publikacije porast je u prvom redu detaljnije analiziran u odnosu na broj nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera, koji je u posljednjih godinu dana porastao za 5,3%, dok je vrijednost porasla za 24,5%.

Iz podataka o korištenim kanalima plaćanja može se zaključiti da se potrošači i poslovni subjekti sve više služe elektroničkim načinom zadavanja platnih transakcija u odnosu na papirne naloge. Drugim riječima, nastavio se trend porasta broja korisnika mobilnog i internetskog bankarstva kao i platnih transakcija iniciranih tim kanalima. Kada se navedeni podaci usporede s podacima iz 2021. godine, broj potrošača koji se koriste uslugom mobilnog bankarstva u 2022. povećao se za 10%, a broj potrošača koji se koriste uslugom internetskog bankarstva povećao se za 7%. Prosječan je Hrvat tijekom 2022. uslugom mobilnog bankarstva zadao 61 transakciju u ukupnoj vrijednosti od 52.122 kune, a uslugom internetskog bankarstva 12 transakcija u ukupnoj vrijednosti od 16.646 kuna.

Navedene promjene i brojni drugi prikazi stanja na osnovi statističkih podataka prikupljenih u četiri izvješća (kreditni transfer, novčana pošiljka, izravno terećenje i računi) detaljnije su opisani u nastavku publikacije.

1. Zakonodavni okvir

Zakonom o platnom prometu (NN, br. 66/2018. i 114/2022.; u nastavku teksta: ZPP), u koji su prenesene odredbe Direktive (EU) 2015/2366¹ (u nastavku teksta: Direktiva) na jedinstven su način uređene platne usluge u RH, i to istovjetno kako ih Direktiva propisuje za cijeli Europski gospodarski prostor. ZPP-om se uređuju platne usluge, pružatelji platnih usluga, obveze informiranja korisnika platnih usluga te druga prava i obveze u vezi s pružanjem i korištenjem platnih usluga, transakcijski računi, osnivanje, rad i nadzor nad institucijama za platni promet te osnivanje, rad i nadzor nad platnim sustavima.

Platne usluge uređene ZPP-om, a obuhvaćene ovom publikacijom jesu: kreditni transferi, koji uključuju i trajne naloge, novčane pošiljke, koje sadržavaju i uslugu plaćanja računa, te izravna terećenja.

Statistički podaci o navedenim platnim uslugama prikupljaju se na temelju Odluke o obvezi dostavljanja podataka o platnom prometu i elektroničkom novcu (NN, br. 147/2013. i 16/2017.; u nastavku teksta: Odluka), koja je stupila na snagu 1. siječnja 2014. Odlukom se propisuje obveza izvještavanja Hrvatske narodne banke (u nastavku teksta: HNB) o podacima u vezi s platnim prometom i elektroničkim novcem te sadržaj, način i rokovi tog izvještavanja.

Odlukom su propisani opseg podataka i izvještajni obveznici. Osim podataka o nacionalnim platnim transakcijama prikupljaju se i podaci o međunarodnim platnim transakcijama, a izvještajno razdoblje određeno je na mjesečnoj razini.

U publikaciji je dan pregled platnih usluga za 2022. godinu na osnovi statističkih podataka prikupljenih u četiri izvješća navedene Odluke, a to su: Kreditni transfer, Novčana pošiljka, Izravno terećenje i Računi.

¹ Direktiva 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ

2. Metodologija

Metodologija prikupljanja podataka u skladu s Odlukom temelji se na unaprijed definiranim pojmovima koji su usklađeni sa zakonskim odredbama, Uredbom (EU) br. 1409/2013 ESB-a od 28. studenoga 2013. o statistici platnog prometa (ESB/2013/43)² i drugim standardima kojima se uređuju platne usluge.

Pružatelji platnih usluga (izvještajni obveznici) čiji su podaci upotrijebljeni pri izradi publikacije jesu kreditne institucije (banke) koje su od HNB-a dobile odobrenje za rad u sklopu kojeg je i pružanje platnih usluga propisano posebnim zakonom i Financijska agencija.

U publikaciji se prikazuju agregirani statistički podaci za RH u 2022. godini i uspoređuju se s prijašnjim razdobljima. Podaci su grupirani na sljedeći način:

- kreditni transferi i trajni nalozi – prikazuju se na mjesečnoj razini, sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca) ili godišnje
- novčane pošiljke i usluga plaćanja računa – prikazuju se na mjesečnoj razini ili godišnje
- izravna terećenja – prikazuju se na mjesečnoj razini, sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca) ili godišnje i
- transakcijski računi – prikazuju se na mjesečnoj razini ili sa stanjem na kraju posljednjeg dana izvještajnog razdoblja (mjeseca).

Podaci o promatranim platnim uslugama u statistici platnog prometa prikupljaju se u originalnoj valuti, tj. valuti u kojoj je transakcija izvršena (valuta transakcije).

U publikaciji se vrijednost transakcija prikazuje u tri kategorije:

1. u svim valutama – obuhvaća sve valute, uključujući kunu, preračunato u kune
2. u kunama – obuhvaća samo transakcije izvršene u kunama
3. u stranim valutama – obuhvaća sve valute bez kune, preračunato u kune.

Za potrebe publikacije sve transakcije izvršene u stranim valutama preračunate su u kune po srednjem tečaju HNB-a na posljednji dan

² Uredba (EU) br. 1409/2013 Europske središnje banke od 28. studenoga 2013. o statistici platnog prometa (ESB/2013/43)

izvještajnog razdoblja. Podaci o novčanoj vrijednosti transakcija iskazani su u kunama bez lipa.

Publikacija osim agregiranih statističkih podataka u RH daje pregled pojedinih statističkih podataka za potrošače i nepotrošače koji su Uputom određeni na sljedeći način:

- **“potrošač”** – jest fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima ZPP-om djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja
- **“nepotrošač”** – jest pravna ili fizička osoba koja nije potrošač (u nastavku teksta: poslovni subjekt) i uključuje pravne osobe (npr. trgovačka društva, ustanove, zadruge, udruge, zaklade i dr.), obrtnike i druge fizičke osobe koje obavljaju slobodna zanimanja ili gospodarsku djelatnost kad sklapaju ugovor o platnim uslugama ili ugovor o izdavanju elektroničkog novca unutar područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja te subjekte koji nemaju pravnu sposobnost, a mogu biti vlasnici računa za plaćanje (npr. tijela državne uprave, predstavništva i dr.).

Detaljnija metodološka objašnjenja povezana s pojedinim pojmovima iz izvješća navedena su u svakom poglavlju zasebno.

3. Bezgotovinske platne transakcije u Republici Hrvatskoj

U Tablici 1. prikazane su izvršene platne transakcije kreditnih transfera, trajnog naloga, izravnog terećenja, novčane pošiljke i usluge plaćanja računa u 2022.

Podaci se odnose na bezgotovinske platne transakcije koje su inicirali potrošači, poslovni subjekti, kreditne institucije i Financijska agencija izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune.

Tablica 1. Platne transakcije u RH

Izvršene platne transakcije	Broj transakcija	%	Vrijednost transakcija	%
A) Nacionalne platne transakcije				
1. Poslani kreditni transferi	373.666.787	86,70%	2.717.844.884.631	96,69%
2. Trajni nalozi	24.557.216	5,69%	73.448.354.913	2,61%
3. Usluga plaćanja računa	12.052.246	2,80%	4.460.333.163	0,16%
4. Izravna terećenja	20.709.541	4,80%	14.949.929.797	0,53%
5. Poslane novčane pošiljke	26.565	0,01%	56.064.058	0,01%
Ukupno nacionalne platne transakcije (1. – 5.)	431.012.355	100%	2.810.759.566.562	100%
B) Međunarodne platne transakcije				
6. Poslani kreditni transferi	4.959.223	34,56%	439.688.778.283	50,35%
7. Primljeni kreditni transferi	9.255.472	64,51%	433.213.572.033	49,61%
8. Poslane novčane pošiljke	7.083	0,05%	15.724.922	0,01%
9. Primljene novčane pošiljke	126.662	0,88%	283.426.003	0,03%
Ukupno međunarodne platne transakcije (6. – 9.)	14.348.440	100%	873.201.501.241	100%
UKUPNO (A + B)	445.360.795		3.683.961.067.803	

Izvršene platne transakcije obuhvaćaju izvršene platne transakcije kreditnih transfera, trajnog naloga, izravnog terećenja, novčane pošiljke i usluge plaćanja računa u svim valutama (uključujući kunu).

A. Nacionalna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji se nalazi u RH.

- 1. Poslani kreditni transferi** obuhvaćaju sve nacionalne kreditne transfere izvršene na teret računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 2. Trajni nalozi** obuhvaćaju sve nacionalne trajne naloge izvršene na teret računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata.
- 3. Usluga plaćanja računa** obuhvaća sve nacionalne usluge plaćanja računa za plaćanje izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.
- 4. Izravna terećenja** obuhvaćaju sva nacionalna izravna terećenja izvršena na teret računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata.
- 5. Poslane novčane pošiljke** obuhvaćaju sve nacionalne novčane pošiljke izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.

B. Međunarodna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u trećoj državi ili drugoj državi članici.

- 6. Poslani kreditni transferi** obuhvaćaju sve međunarodne kreditne transfere izvršene na teret računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 7. Primljeni kreditni transferi** obuhvaćaju sve međunarodne kreditne transfere izvršene u korist računa za plaćanje potrošača, poslovnih subjekata i kreditnih institucija.
- 8. Poslane novčane pošiljke** obuhvaćaju sve međunarodne novčane pošiljke izvršene na teret potrošača i poslovnih subjekata.
- 9. Primljene novčane pošiljke** obuhvaćaju sve međunarodne novčane pošiljke izvršene u korist potrošača i poslovnih subjekata.

Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022.

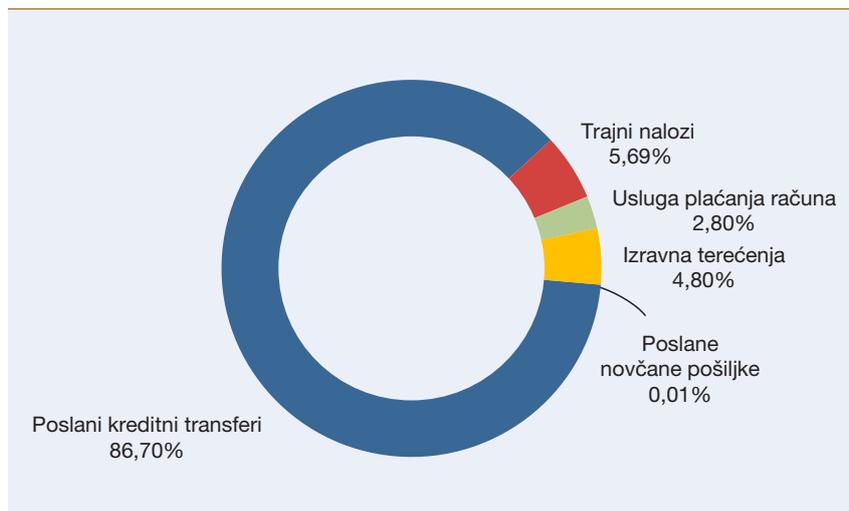
Izvor: HNB

U 2022. godini ukupno je izvršen 431,01 milijun nacionalnih bezgotovinskih platnih transakcija s ukupnom vrijednosti od 2.810,76 milijardi kuna. Navedeni podatak upućuje na povećanje broja nacionalnih bezgotovinskih platnih transakcija za 4,17% u odnosu na 2021. godinu, a vrijednosti za 20,35%.

Iz strukture nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija vidljivo je kako se najveći udio (86,7%) odnosi na transakcije poslanih kreditnih transfera. Manji dio odnosi se na transakcije izravnih

terećenja s 4,8%, transakcije trajnog naloga s 5,69% i usluge plaćanja računa s udjelom od 2,8%. Na posljednjem su mjestu transakcije poslanih novčanih pošiljki s udjelom od 0,01% (Slika 1.).

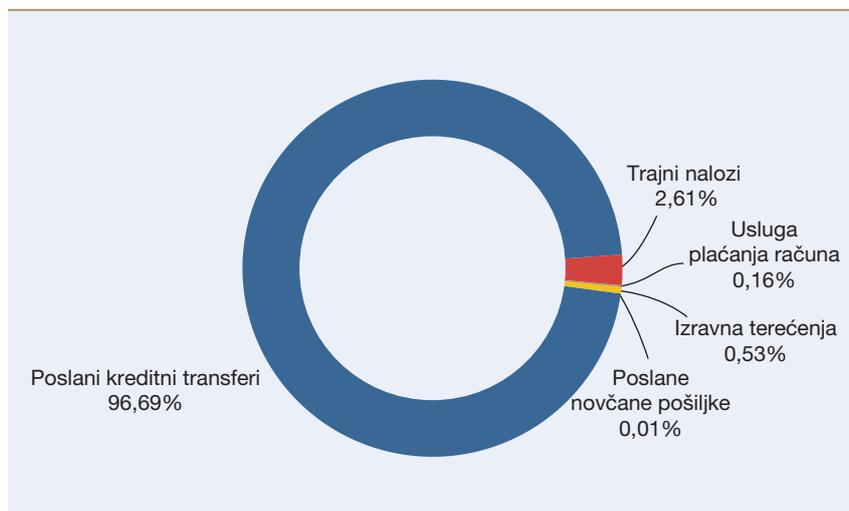
Slika 1. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija



Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

U strukturi nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija najveći udio odnosi se na poslani kreditni transferi s 96,69%, a znatno manji udio odnosi se na uslugu trajnog naloga (2,61%), uslugu izravnog terećenja (0,53%), uslugu plaćanja računa (0,16%) i poslani novčane pošiljke (0,01%) – Slika 2. Visok udio kreditnih transfera u ukupnoj vrijednosti nacionalnih bezgotovinskih platnih

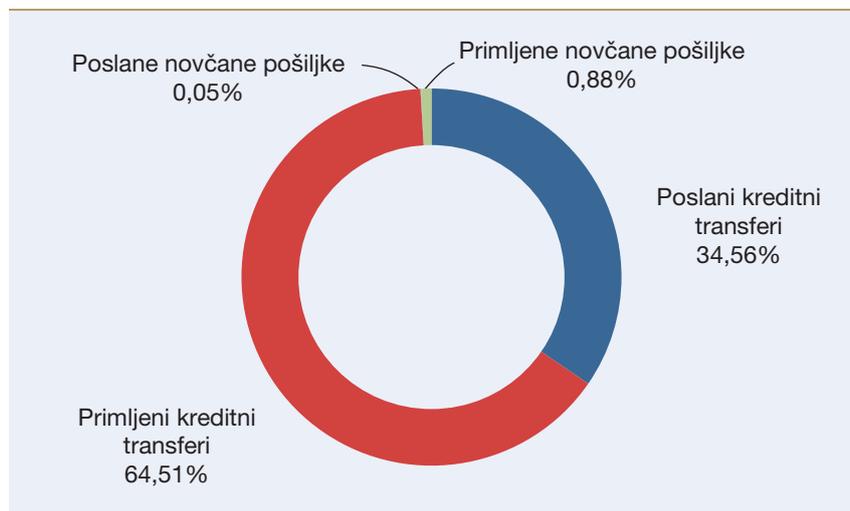
Slika 2. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija



Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

transakcija rezultat je činjenice da se upravo kreditni transferi najčešće koriste u transakcijama veće vrijednosti. Tako su kreditni transferi uobičajen način izvršenja plaćanja između trgovačkih društava, između trgovačkih društava i banaka, plaćanja između fizičkih osoba, isplate plaća i mirovina i slično.

Slika 3. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija



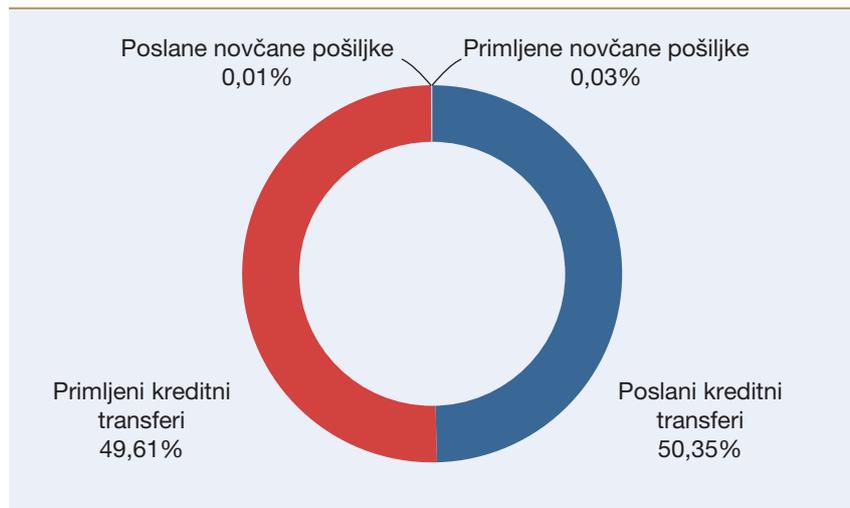
Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Promatraju li se međunarodne platne transakcije kojih je ukupno izvršeno 14,35 milijuna s ukupnom vrijednosti od 873,2 milijarde kuna, može se zaključiti da je njihov broj u 2022. porastao za 11,85% u odnosu na 2021, a vrijednost za 26,3%. Najveće udjele u broju imaju transakcije primljenih kreditnih transfera s udjelom od 64,51% i poslani kreditni transferi s udjelom od 34,56%. Manji udio odnosi se na primljene novčane pošiljke s udjelom od 0,88% i poslane novčane pošiljke s udjelom od 0,05% (Slika 3.).

Iz strukture vrijednosti međunarodnih platnih transakcija vidljivo je da je gotovo podjednak udio poslanih kreditnih transfera (50,35%) i primljenih kreditnih transfera (49,61%), a znatno manji udio odnosi se na primljene novčane pošiljke (0,03%) i poslane novčane pošiljke s udjelom od 0,01% (Slika 4.).

Slika 4. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija



Napomena: Uključene su platne transakcije potrošača, poslovnih subjekata, kreditnih institucija i Fine, izvršene u svim valutama (uključujući kunu), preračunato u kune.

Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

4. Kreditni transfer

Kreditni transfer je platna usluga kojom se na osnovi upute koju inicira platitelj tereti račun za plaćanje platitelja i odobrava račun za plaćanje primatelja plaćanja³. Sama transakcija ne smije se poistovjećivati s pojmom “kredit”, već dolazi od engleske riječi *credit transfer*, što podrazumijeva da je njime zadan prijenos u korist računa primatelja plaćanja na inicijativu platitelja.

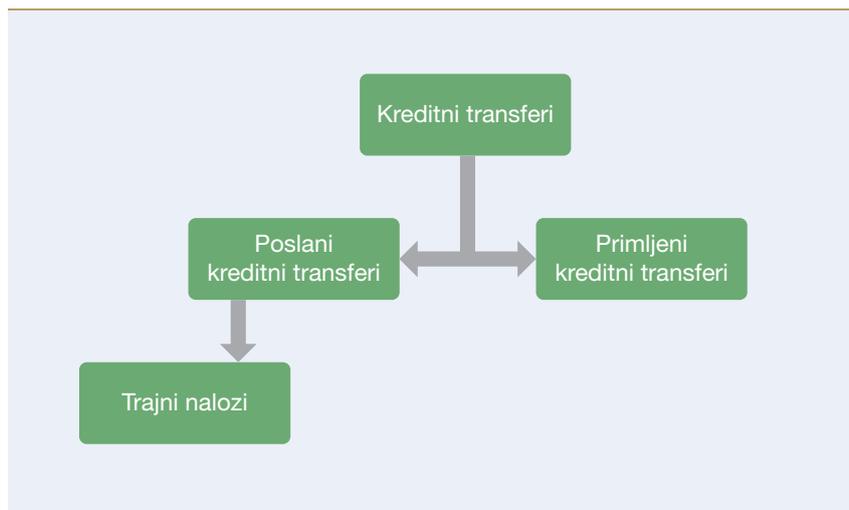
Kreditni transferi obuhvaćaju poslani kreditni transferi izvršene na teret računa korisnika platnih usluga i primljene kreditne transfere izvršene u korist računa korisnika platnih usluga.

Poslani kreditni transferi obuhvaćaju nacionalne, prekogranične i međunarodne platne transakcije izvršene na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) te obuhvaćaju i uslugu trajnih naloga.

Primljeni kreditni transferi obuhvaćaju prekogranične i međunarodne platne transakcije izvršene u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata).

³ Kreditni transfer jest platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili za niz platnih transakcija terećenja platiteljeva računa za plaćanje, od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, na osnovi naloga za plaćanje koji zadaje platitelj.

Slika 5. Podjela (struktura) kreditnih transfera



Na Slici 5. prikazana je podjela (struktura) kreditnih transfera koji obuhvaćaju poslani i primljene kreditne transfere. Poslani kreditni transferi obuhvaćaju i trajne naloge.

Platnu uslugu kreditnog transfera u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2022. pružala je 21 kreditna institucija.

U 2022. godini ukupno je izvršeno 354,4 milijuna nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera na teret računa potrošača i poslovnih subjekata u RH u svim valutama, u ukupnoj vrijednosti od 2.532,05 milijardi kuna, što je povećanje za 5,3% u broju i 24,5% u vrijednosti transakcija u odnosu na 2021.

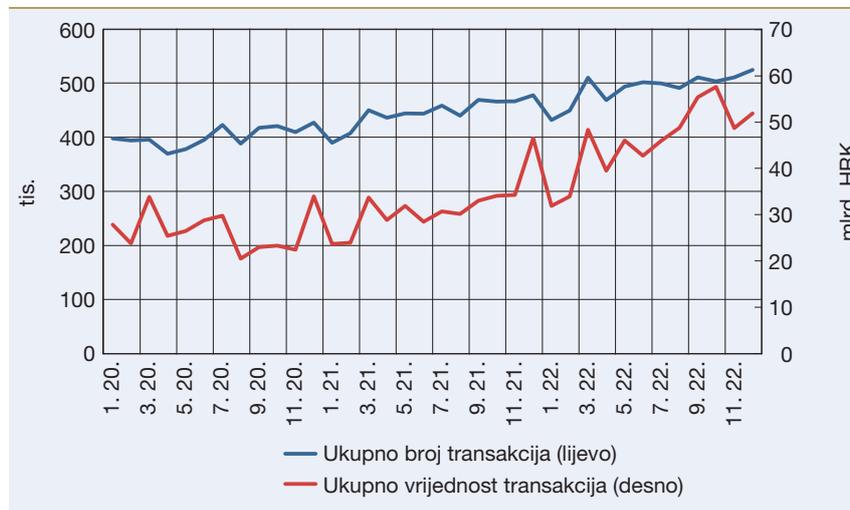
Imatelj (potrošač i/ili poslovni subjekt) korisnik računa može imati više otvorenih računa za plaćanje. U RH u 2022. jedan imatelj računa – potrošač prosječno je zadao 52 transakcije kreditnog transfera u ukupnoj vrijednosti u iznosu od 63.758 kuna na teret svojeg računa za plaćanje, a poslovni subjekt na teret svojih računa u 2022. zadao je prosječno 480 transakcija s ukupnom godišnjom vrijednosti u iznosu od 7,27 milijuna kuna.

Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune

U 2022. ukupno je izvršeno 5,9 milijuna transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune) u ukupnoj vrijednosti od 549,92 milijarde kuna (preračunato u kune). Na razini mjeseca prosječno je

izvršeno 491.254 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 45,83 milijarde kuna. Prosječna vrijednost jednoga takvoga kreditnog transfera iznosila je 93.286 kuna (Slika 6.).

Slika 6. Ukupni poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)



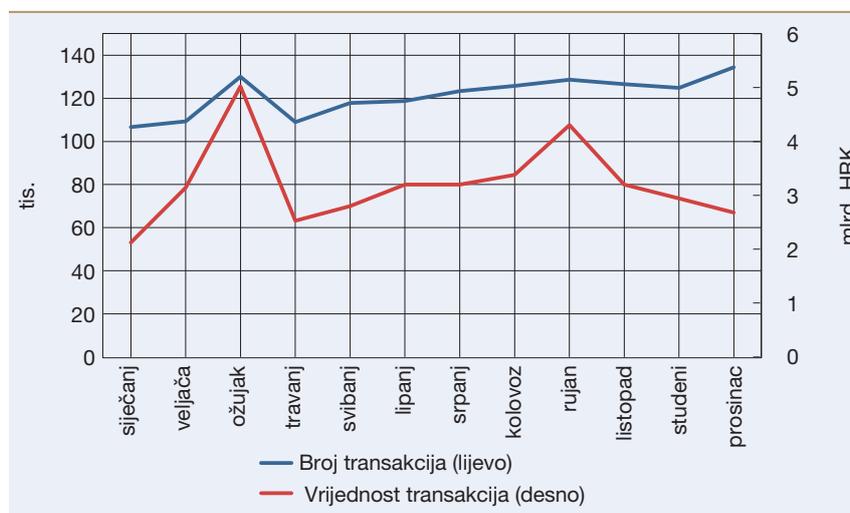
Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Ukupan broj i vrijednost poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera u stranim valutama u 2022. godini povećali su se za 10,22% u broju i 45,17% u vrijednosti transakcija u odnosu na 2021.

Analiziraju li se navedeni podaci ovisno o tome jesu li ih zadali potrošači ili poslovni subjekti, dolazi se do sljedećih podataka. U RH ukupno je izvršeno 1.455.322 transakcije poslanih nacionalnih i međunarodnih

Slika 7. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača



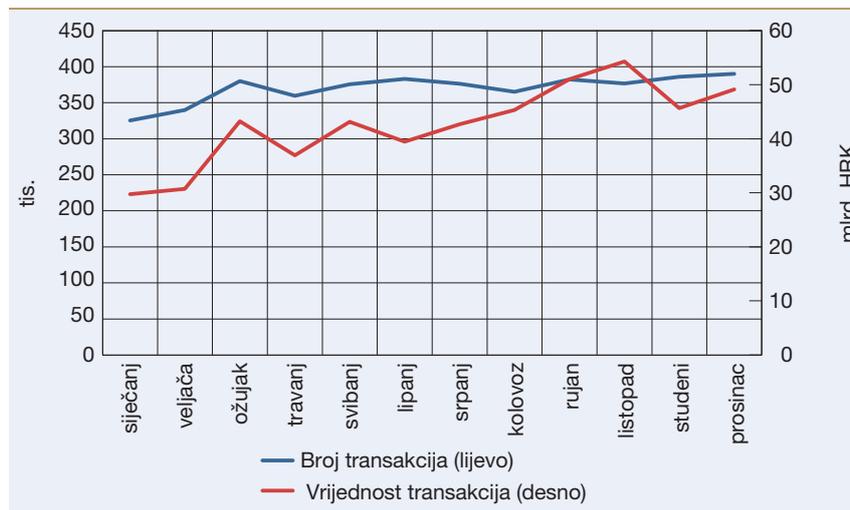
Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača u stranim valutama (sve valute bez kune). Vrijednost transakcija preračunata je u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

kreditnih transfera potrošača u stranim valutama (sve valute bez kune) u ukupnoj vrijednosti u iznosu od 38,53 milijarde kuna. Mjesečno se prosječno izvršavalo 121.277 transakcija s prosječnom vrijednosti u iznosu od 3,21 milijardu kuna (Slika 7.). Prosječna vrijednost jedne takve transakcije potrošača u stranoj valuti iznosila je 26.472 kune.

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti transakcija poslanih nacionalnih i međunarodnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune) utvrđeno je da je njihov ukupan broj iznosio 4,44 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 511,4 milijarde kuna (preračunato u kune). Prosječni mjesečni broj transakcija iznosio je 369.977 transakcija u prosječnoj vrijednosti u iznosu od 42,62 milijarde kuna (Slika 8.). Prosječna vrijednost jedne takve transakcije poslovnog subjekta iznosila je 115.187 kuna.

Slika 8. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata



Napomena: Uključeni su poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

4.1. Nacionalni kreditni transferi

Nacionalni kreditni transferi obuhvaćaju nacionalne platne transakcije izvršene na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata⁴) u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji se nalaze u Republici Hrvatskoj.

⁴ Nisu uključeni kreditni transferi na teret računa samih kreditnih institucija i Fine.

U izvršavanju nacionalnih kreditnih transfera u Republici Hrvatskoj u 2022. sudjelovala je 21 kreditna institucija.

U 2022. ukupno je u RH izvršeno 349,45 milijuna transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (uključujući kunu) čija je ukupna vrijednost preračunato u kune iznosila 2.099,89 milijardi kuna.

Ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera u svim valutama (uključujući kunu) u 2022. godini povećao se za 5,28% u odnosu na 2021. godinu, a njihova se ukupna vrijednost u istom razdoblju povećala za 22,22%.

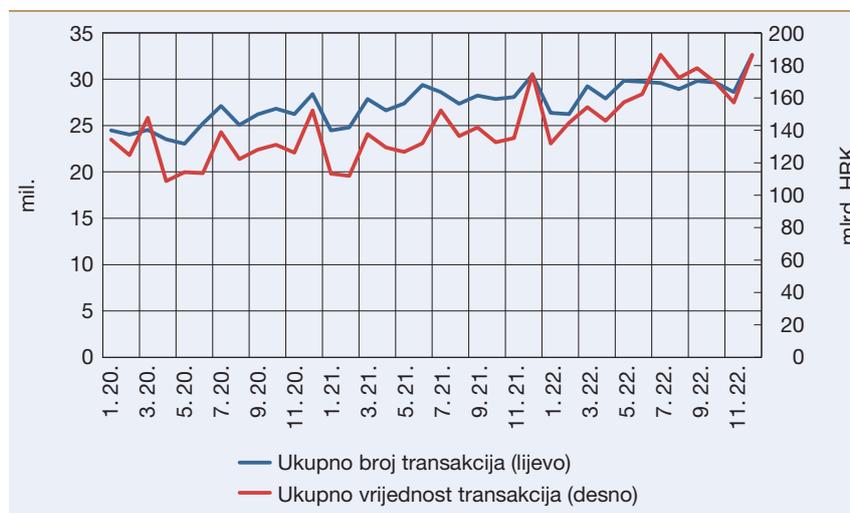
U nastavku se daje detaljna analiza poslanih nacionalnih kreditnih transfera zasebno u kunama i u stranim valutama (sve valute bez kune) za potrošače i poslovne subjekte.

Poslani nacionalni kreditni transferi u kunama

U 2022. ukupno je izvršeno 348,45 milijuna nacionalnih kreditnih transfera ukupne vrijednosti od 1.945,26 milijardi kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 29,04 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 162,11 milijardi kuna (Slika 9.). Prosječna vrijednost jednoga poslanog nacionalnoga kreditnog transfera iznosila je 5.583 kune.

Ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2022. povećao se za 5,3% u odnosu na

Slika 9. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama



Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

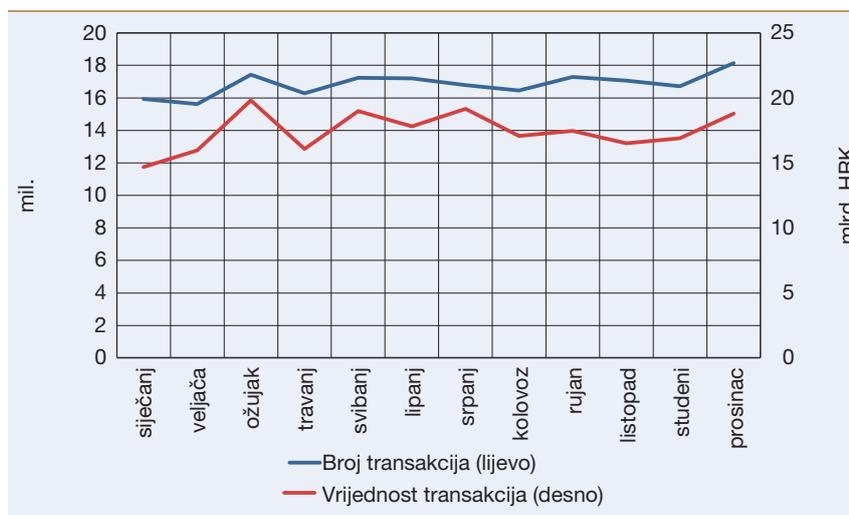
Izvor: HNB

njihov broj u 2021. godini, a njihova ukupna vrijednost u istom razdoblju za 19,9%.

Ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama u 2022. godini iznosio je 202,11 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 209,18 milijardi kuna.

Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 16,84 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 17,43 milijarde kuna. Prosječna vrijednost jedne takve transakcije iznosila je 1,035 kuna (Slika 10.).

Slika 10. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača

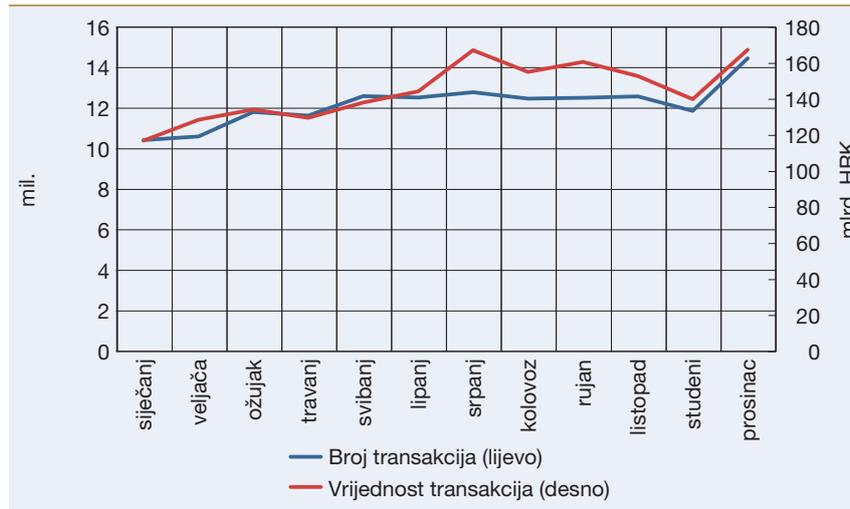


Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u kunama u 2022. godini.

Izvor: HNB

U istom razdoblju, odnosno u 2022. ukupan broj poslanih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u kunama iznosio je 146,33 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 1.736,09 milijardi kuna. Prosječan mjesečni broj iznosio je 12,19 milijuna transakcija u prosječnom mjesečnom iznosu od 144,67 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije poslovnog subjekta iznosila je 11.864 kune (Slika 11.).

Slika 11. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata



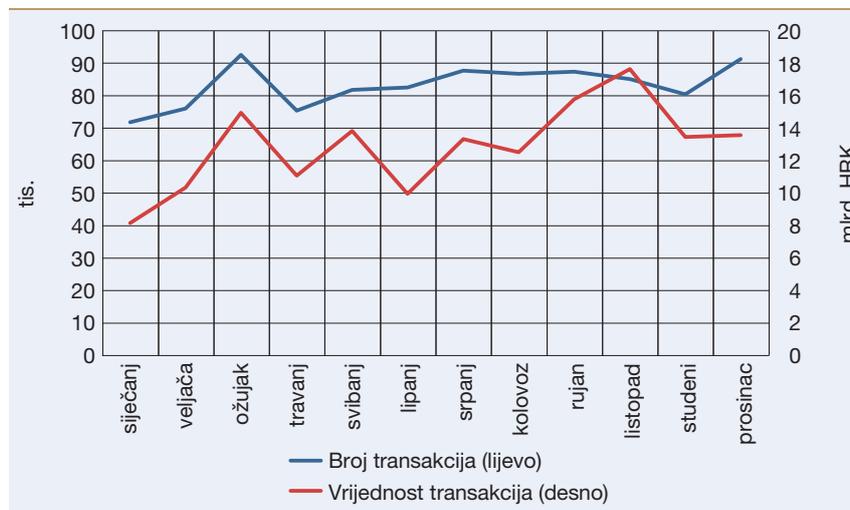
Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u kunama u 2022. godini.

Izvor: HNB

Poslani nacionalni kreditni transferi u stranim valutama (sve valute bez kune)

Tijekom 2022. u RH ukupno je izvršeno 998.860 transakcija poslanih nacionalnih kreditnih transfera u stranim valutama (sve valute bez kune) u ukupnoj vrijednosti od 154,63 milijarde kuna. U ukupnom broju svih transakcija izvršenih u RH u stranim valutama 89,7% transakcija inicirano je u valuti euro. Na razini mjeseca nacionalnih kreditnih transfera u stranim valutama u 2022. prosječno je izvršeno 83.238 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 12,89 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jednoga nacionalnoga kreditnog transfera u stranoj valuti (sve valute bez kune) iznosila je 154.807 kuna (Slika 12.).

Slika 12. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)

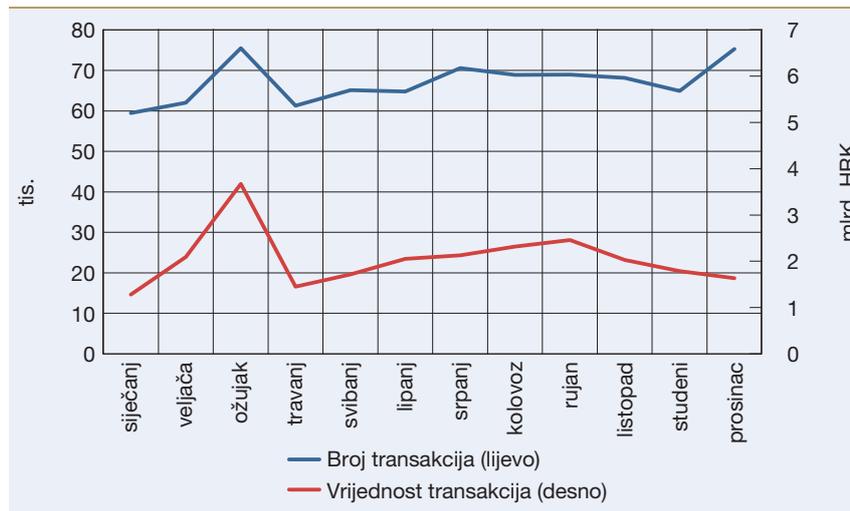


Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

U RH ukupno je izvršeno 804.864 transakcije poslanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u stranim valutama (sve valute bez kune), s ukupnom vrijednosti u iznosu od 24,64 milijarde kuna. Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 67.072 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 2,05 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jednoga takvoga kreditnog transfera potrošača iznosila je 30.615 kuna (Slika 13.).

Slika 13. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u stranim valutama

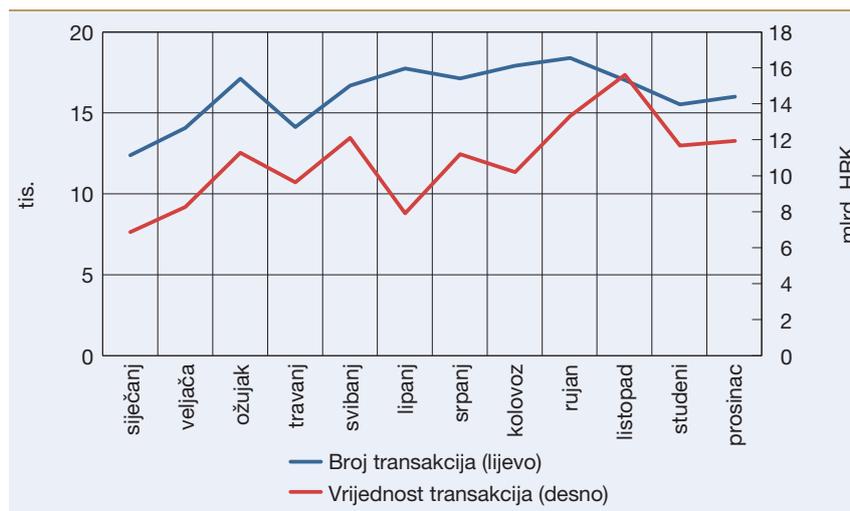


Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u stranim valutama (sve valute bez kune). Ukupna vrijednost transakcija preračunata je u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

U istom razdoblju, odnosno u 2022. utvrđeno je da su poslovni subjekti u stranim valutama (sve valute bez kune) u RH ukupno zadali 193.996 nacionalnih transakcija kreditnih transfera s ukupnom vrijednosti u iznosu od 129,99 milijardi kuna. Prosječan mjesečni broj iznosio je 16.166 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 10,83 milijarde kuna. Prosječna vrijednost jednoga kreditnog transfera iznosila je 670.064 kune (Slika 14.).

Slika 14. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u stranim valutama



Napomena: Uključeni su poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

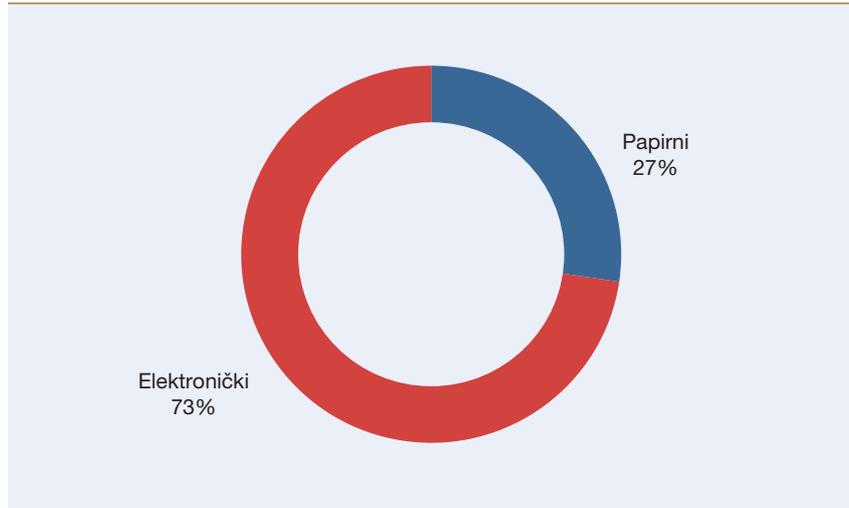
Nacionalni kreditni transferi prema načinu zadavanja

Iz zaprimljenih statističkih podataka o izvršenim nacionalnim kreditnim transferima potrošača u kunama u 2022. utvrđeno je da je njih 54,74 milijuna zadano na papirnom nalogu, a elektronički 145,55 milijuna. Prosječan mjesečni broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama zadanih papirnim nalogima iznosio je 4,56 milijuna, a elektronički 12,13 milijuna transakcija.

Usporede li se navedeni podaci s podacima iz prethodne godine, može se zaključiti da se broj elektronički zadanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača u kunama povećao za 11,9%, a kreditnih transfera zadanih papirnim nalogima smanjio za 9,4% u odnosu na 2021. godinu. Drugim riječima, potrošači u RH sve se više koriste elektroničkim načinom zadavanja platnih naloga u odnosu na papirne naloge.

Iz prikazanih podataka o vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja utvrđeno je da je u 2022. upotrebom papirnog naloga ukupno zadano transakcija u vrijednosti od 70,98 milijardi kuna, dok su potrošači elektroničkim kanalima ukupno zadali transakcija u vrijednosti od 135,99 milijardi kuna. Prosječno mjesečno papirnim nalogima potrošači su zadali transakcija u vrijednosti od 5,91 milijardu kuna, a elektronički se prosječno mjesečno zadalo transakcija u vrijednosti od 11,33 milijarde kuna.

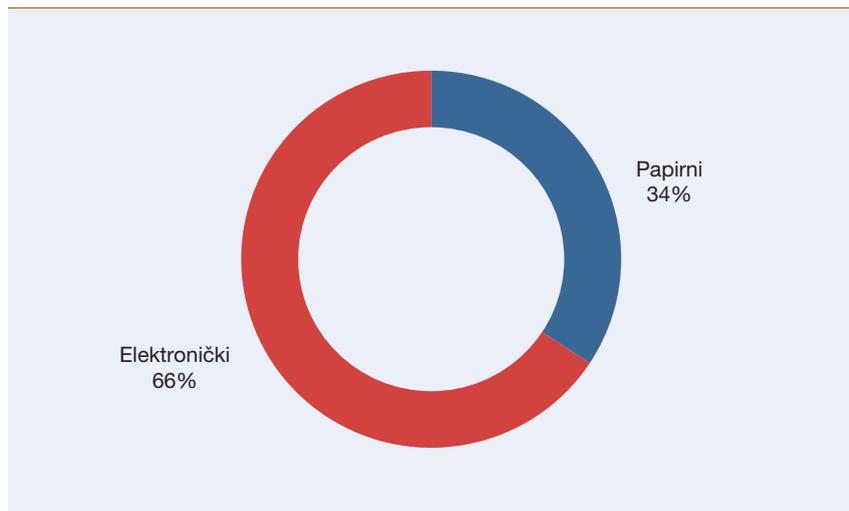
Slika 15. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja



Napomena: Prikaz za nacionalne kreditne transfere potrošača u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

U 2022. godini ukupna vrijednost elektronički zadanih nacionalnih kreditnih transfera potrošača povećala se za 22,17% u odnosu na 2021. godinu.

Slika 16. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja



Napomena: Prikaz za nacionalne kreditne transfere potrošača u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

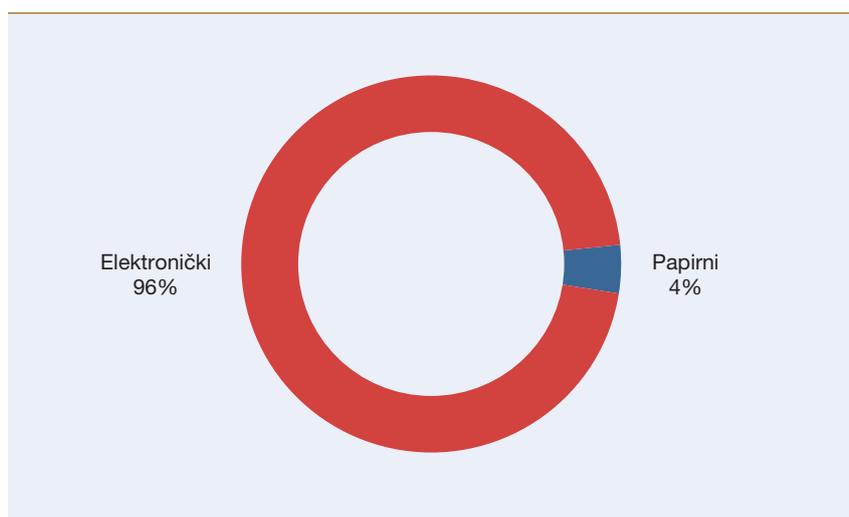
Podaci o broju izvršenih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja upućuju na dominantan udio kreditnih transfera zadanih elektronički u odnosu na broj kreditnih transfera zadanih upotrebom papirnog naloga. Tako je u 2022. ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera zadanih na papirnim nalogima iznosio 6,02

milijuna (4,13%), a elektronički višestruko više, odnosno 139,94 milijuna transakcija (95,87%).

Prosječan mjesečni broj kreditnih transfera poslovnih subjekata zadanih upotrebom papirnog naloga iznosio je 0,5 milijuna, a upotrebom elektroničkog naloga 11,7 milijuna.

U 2022. godini ukupan broj elektronički zadanih nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata povećao se za 6,35% u odnosu na 2021. godinu, a vrijednost se povećala za 20,32%.

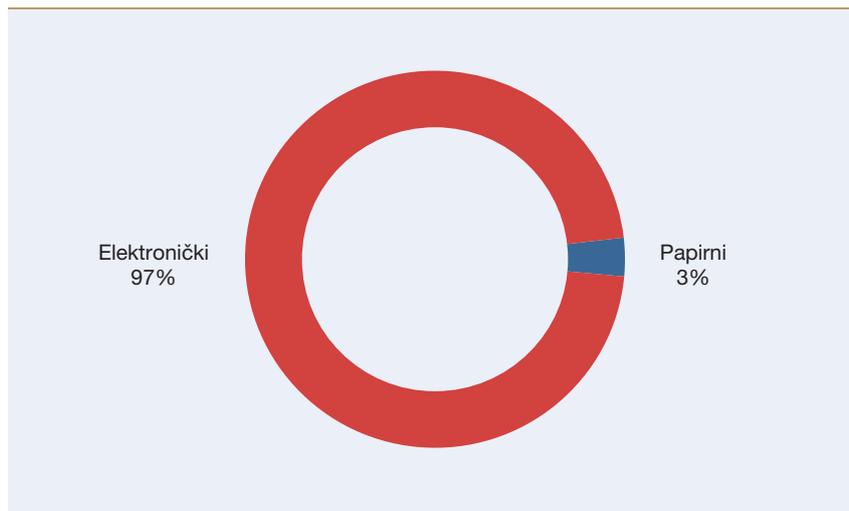
Slika 17. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja



Napomena: Udjeli u broju nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja.
Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

Podaci o vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata u kunama prema načinu zadavanja također upućuju na to da je papirnim načinom, kao i 2021. godine, ukupno zadano znatno manje transakcija u odnosu na elektronički zadane naloge. Ukupna vrijednost transakcija zadanih papirnim nalogima iznosila je 57,05 milijardi kuna, a elektronički zadanim nalogima ukupno se izvršilo kreditnih transfera u vrijednosti od 1.677,19 milijardi kuna. Prosječna mjesečna vrijednost transakcija zadanih na papirnim nalogima iznosila je 4,75 milijardi kuna, dok se nalogima zadanim elektronički u 2022. prosječno mjesečno izvršilo transakcija u vrijednosti od 139,77 milijardi kuna.

Slika 18. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja



Napomena: Udjeli u vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja, u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

Nacionalni kreditni transferi zadani papirnim nalogom

Platne transakcije nacionalnih kreditnih transfera zadane na papirnom nalogu mogu se predati na izvršenje na šalteru kreditne institucije ili druge pravne osobe koja radi u ime i za račun kreditne institucije. Pritom u posljednjih nekoliko godina većina naloga zadanih na papiru može biti zadana s pomoću 2D barkoda otisnutog na tim papirnim nalozima za plaćanje, koji se “skeniraju”/očitavaju na šalterima kreditne institucije ili kod druge pravne osobe koja radi u ime i za račun kreditne institucije.

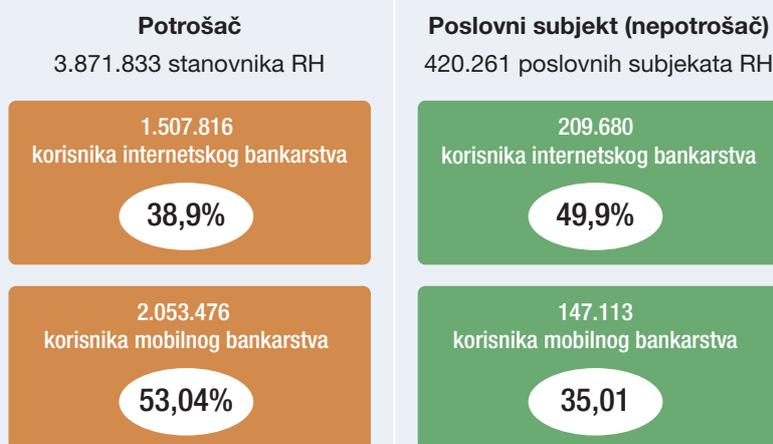
U 2022. ukupan broj transakcija nacionalnih kreditnih transfera potrošača zadanih papirnim nalogom na šalteru kreditnih institucija iznosio je 17,4 milijuna (nije uključen broj kreditnih transfera zadanih s pomoću 2D bar koda), a transakcija koje su zadali poslovni subjekti 5,75 milijuna. Njihova je vrijednost za potrošače ukupno iznosila 63,34 milijarde kuna, a za poslovne subjekte 55,42 milijarde kuna.

U 2022. broj transakcija potrošača zadanih papirnim nalogom na šalteru smanjen je za 11,6%, a broj transakcija poslovnih subjekata za 10,3% u odnosu na 2021.

Prema podacima za nacionalne kreditne transfere u kunama zadane s pomoću 2D barkoda na papirnim nalozima za plaćanje utvrđeno je da je njihov ukupan broj za potrošače iznosio 37,31 milijun transakcija, a za poslovne subjekte 281.732 transakcije. Njihova vrijednost za potrošače ukupno je iznosila 7,64 milijarde kuna, a za poslovne subjekte 1,75 milijardi kuna.

Nacionalni kreditni transferi zadani elektronički

Okvir 1. Udio korištenja platnoprometnih servisa potrošača u odnosu na broj stanovnika RH i poslovnih subjekata i subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima u RH



Izvor: HNB

Tablica 2. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički

Način plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt
Šalter	266.380	15.838.662
Internetsko bankarstvo	18.310.761	108.033.401
Telebanking	0	738.400
Mobilno bankarstvo	125.288.701	14.431.888
Bankomat / bankarski kiosk	77.883	0
E-račun	424.077	0
Ostalo	1.178.312	895.732

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Tablica 3. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički

Način plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt
Šalter	67.384.335	85.857.864.443
Internetsko bankarstvo	25.099.235.748	1.416.532.588.920
Telebanking	0	41.034.187.329
Mobilno bankarstvo	107.031.249.142	56.248.888.887
Bankomat / bankarski kiosk	85.339.520	0
E-račun	90.007.843	0
Ostalo	3.616.307.786	77.515.873.295

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Tablica 4. Prosječan broj i vrijednost transakcija nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički prema broju korisnika platnih usluga

Usluge	Potrošač		Poslovni subjekt	
	Broj transakcija	Vrijednost transakcija	Broj transakcija	Vrijednost transakcija
Internetsko bankarstvo	12	16.646	515	6.755.688
Mobilno bankarstvo	61	52.122	98	382.352
E-račun	16	3.370	0	0

Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi na teret potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2022.

Izvor: HNB

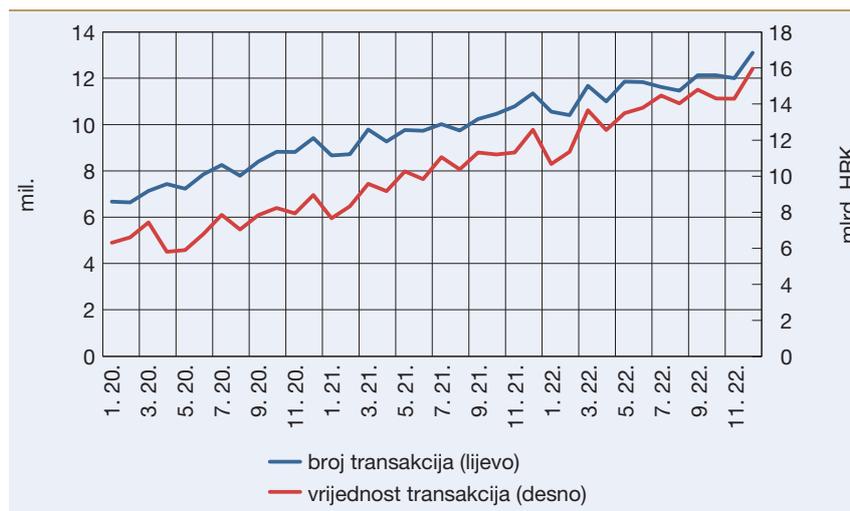
Ako se podaci o ukupnom broju i vrijednosti transakcija zadanih internetskim i mobilnim bankarstvom u RH stave u omjer s brojem korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) koji su s kreditnom institucijom sklopili ugovor o korištenju usluge internetskog i mobilnog bankarstva (pri čemu se korisnik broji kao jedan neovisno o broju sklopljenih ugovora o internetskom i/ili mobilnom bankarstvu s kreditnom institucijom), možemo zaključiti sljedeće (Tablica 4.):

- potrošači su u 2022. internetskim bankarstvom prosječno zadali ukupno 12 transakcija u ukupnoj vrijednosti od 16.646 kuna
- poslovni su subjekti u 2022. internetskim bankarstvom prosječno ukupno zadali 515 transakcija u ukupnoj vrijednosti od 6.755.688 kuna
- potrošači su u 2022. mobilnim bankarstvom prosječno ukupno zadali 61 transakciju u ukupnoj vrijednosti od 52.122 kune
- poslovni su subjekti u 2022. mobilnim bankarstvom prosječno ukupno zadali 98 transakcija u ukupnoj vrijednosti od 382.352 kune.

Analiziranjem ukupnog broja i vrijednosti nacionalnih kreditnih transfera zadanih s pomoću mobilnog bankarstva (m-banking aplikacija kreditnih institucija) možemo zaključiti da se i u 2022. godini nastavio trend rasta. Tako se ukupan broj kreditnih transfera zadanih mobilnim bankarstvom u 2022. povećao za 17,95%, a ukupna vrijednost za 33,34% u odnosu na 2021. godinu. Kretanje ukupnog broja kreditnih transfera zadanih mobilnim bankarstvom za razdoblje od 2020. do 2022. u RH prikazano je na Slici 19.

Pritom, ako se ukupan broj i vrijednost transakcija zadanih mobilnim bankarstvom u 2022. analiziraju odvojeno za potrošače i poslovne subjekte, dolazi se do podatka da su 89,7% transakcija zadali potrošači (ukupno 125,29 milijuna), a 10,3% transakcija poslovni subjekti (ukupno 14,43 milijuna). Kada govorimo o vrijednosti transakcija zadanih mobilnim bankarstvom, 65,5% ukupne vrijednosti izvršenih transakcija zadali su potrošači (ukupno 107,03 milijarde kuna), a 34,5% poslovni subjekti (ukupno 56,25 milijardi kuna).

Slika 19. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički mobilnim bankarstvom



Napomena: Uključeni su nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Usporedimo li navedene podatke s 2021., uočavamo porast od 14,7% u 2022. u broju transakcija koje su zadali potrošači mobilnim bankarstvom, a kod poslovnih subjekata porast iznosio 24,7%. U vrijednosti transakcija porast u 2022. u odnosu na godinu prije kod potrošača iznosi 28,8%, a kod poslovnih subjekata 43,01%.

4.1.1. Trajni nalog

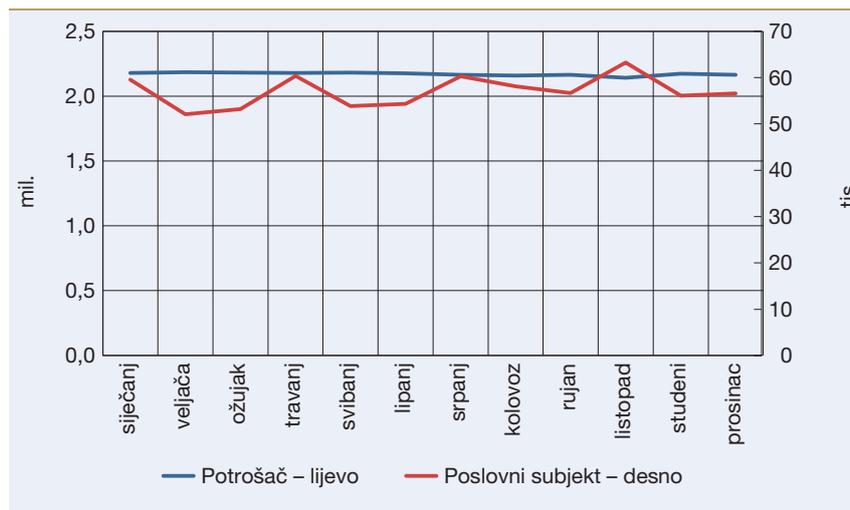
Trajni nalog je platna usluga kojom kreditna institucija, na temelju posebnog ugovora o trajnom nalogu s korisnikom platnih usluga, periodično, na određeni ili određivi dan prenosi određeni ili određivi iznos s računa za plaćanje svojega korisnika platnih usluga u korist računa za plaćanje primatelja plaćanja (npr. plaćanje TV pretplate, plaćanje anuiteta ili rate kredita i sl.).

Platnu uslugu trajnog naloga na dan 31. prosinca 2022. u RH pružala je 21 kreditna institucija.

Broj ugovora trajnog naloga jest broj suglasnosti platitelja za izvršenje platne transakcije trajnog naloga koje je kreditna institucija zaprimila, a evidentira ga kreditna institucija kod koje se vodi račun koji je naveden u ugovoru o trajnom nalogu.

Nacionalna platna transakcija trajnog naloga obuhvaća nacionalne platne transakcije trajnog naloga izvršene u kunama na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata).

Slika 20. Broj ugovora trajnog naloga na dan 31. prosinca 2022.



Izvor: HNB

Slika 20. prikazuje kretanje broja ugovora trajnog naloga potrošača i poslovnih subjekata u 2022. po mjesecima. Na dan 31. prosinca 2022. potrošači su imali sklopljeno 2.167.272 ugovora o trajnom nalogu s kreditnom institucijom, a poslovni subjekti njih 56.649.

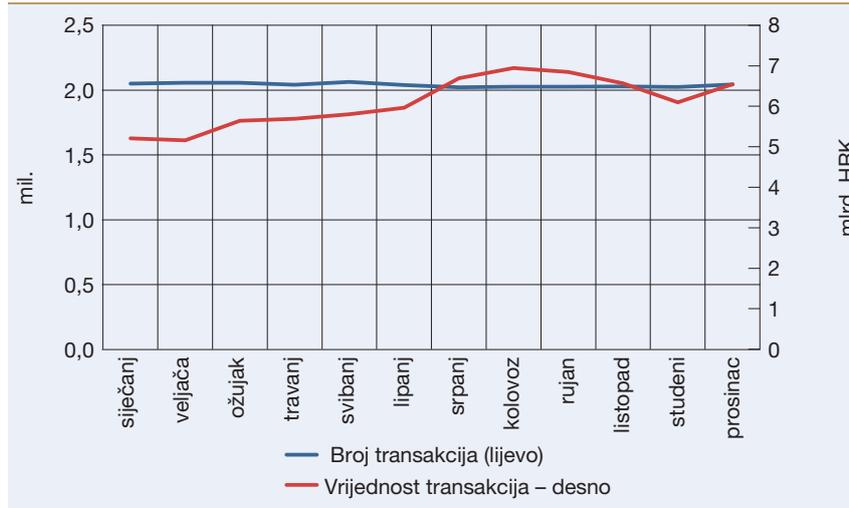
U 2022. godini ukupno je u RH izvršeno 24,55 milijuna transakcija trajnih naloga (u svim valutama) u ukupnoj vrijednosti od 73,45 milijardi kuna (preračunato u kune). Od ukupnog broja izvršenih transakcija trajnih naloga njih 99,7% izvršeno je u kunama, a ostatak od 0,3% u ostalim valutama.

Na razini mjeseca prosječno je izvršeno 2,05 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 6,12 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 2.990 kuna (Slika 21.).

Ukupan broj transakcija trajnog naloga potrošača u kunama u 2022. iznosio je 23,7 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti od 16.002,91 milijuna kuna. Prosječno je mjesečno izvršeno 1,98 milijuna transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 1,33 milijarde kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 675 kuna (Slika 22.).

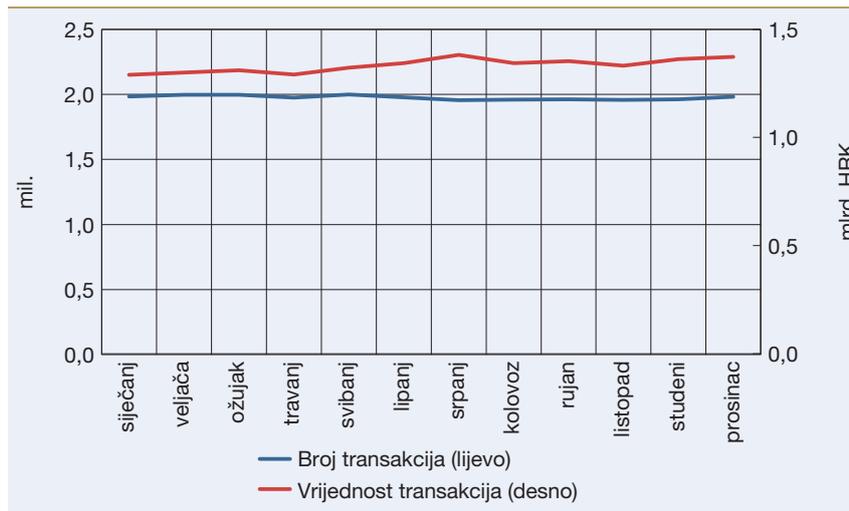
U istom razdoblju, odnosno u 2022., ukupan je broj transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata u kunama iznosio 774.093 transakcije s ukupnom vrijednosti u iznosu od 57,15 milijuna kuna. Prosječno mjesečno izvršilo se 64.508 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 4,76 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije trajnog naloga iznosila je 73.824 kune (Slika 23.).

Slika 21. Ukupan broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača i poslovnih subjekata



Napomena: Uključeni su trajni nalozi potrošača i poslovnih subjekata u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

Slika 22. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača

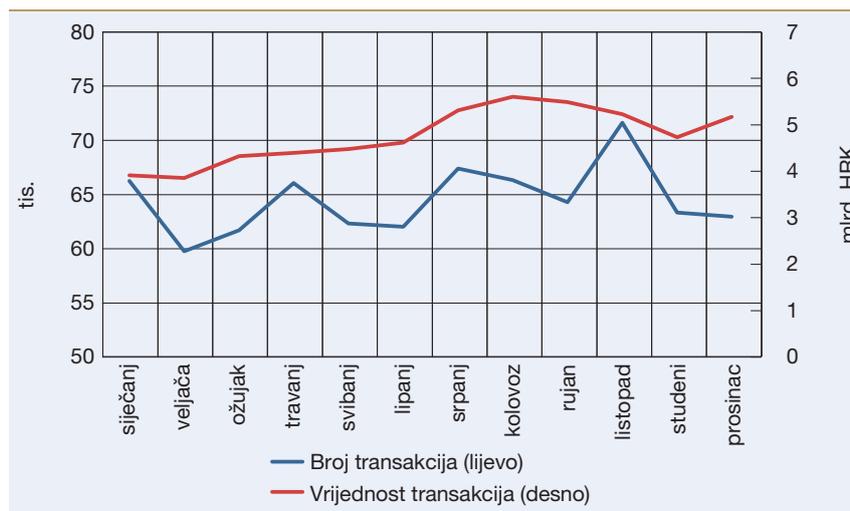


Napomena: Uključeni su trajni nalozi potrošača u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

Na osnovi usporedbe izvršenih trajnih naloga potrošača i poslovnih subjekata može se zaključiti da se, kao i prethodnih godina, na teret računa potrošača izvršilo značajno više transakcija trajnih naloga (96,8%) u odnosu na račune poslovnih subjekata (3,2%). Međutim, ako se analizira vrijednost izvršenih trajnih naloga, može se zaključiti suprotno, odnosno vrijednost trajnih naloga izvršenih na teret računa poslovnih subjekata (78,1%) značajno je veća od vrijednosti trajnih naloga izvršenih na teret računa potrošača (21,9%).

Analizom podataka o broju korisnika platnih usluga potrošača koji se koriste uslugom trajnog naloga na teret svojeg računa za plaćanje (pri čemu se korisnik broji kao jedan neovisno o broju sklopljenih ugovora

Slika 23. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata



Napomena: Uključeni su trajni nalozi poslovnih subjekata u kunama.
Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

o trajnom nalogu s kreditnom institucijom) utvrđeno je da je njihov udio u odnosu na ukupan broj stanovnika RH iznosio 35%, odnosno njih 1.354.855 ima ugovorenu minimalno jednu uslugu trajnog naloga.

Prema broju korisnika platnih usluga poslovnih subjekata koji se koriste uslugom trajnog naloga na teret svojeg računa za plaćanje (pri čemu se korisnik broji kao jedan neovisno o broju sklopljenih ugovora o trajnom nalogu s kreditnom institucijom) utvrđeno je da je njihov udio u odnosu na ukupan broj registriranih poslovnih subjekata u RH iznosio 8%, odnosno njih 33.648 ima ugovorenu minimalno jednu uslugu trajnog naloga.

Iz podataka o ukupnom broju i vrijednosti transakcija trajnih naloga u RH (u svim valutama uključujući kune) prema broju korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) koji su s kreditnom institucijom sklopili ugovor o trajnom nalogu na teret svojeg računa za plaćanje možemo zaključiti sljedeće:

- prosječan je mjesečni broj transakcija trajnog naloga potrošača 1,46 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 944 kune
- prosječan mjesečni broj transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata iznosio je 1,9 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti u iznosu od 141.869 kuna.

4.2. Međunarodni kreditni transferi

Međunarodni kreditni transfer jest platna transakcija kreditnog transfera u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga (primatelja plaćanja ili platitelja) nalazi u RH, a drugi pružatelj platnih usluga (platitelja ili primatelja plaćanja) u drugoj državi članici ili u trećoj državi.

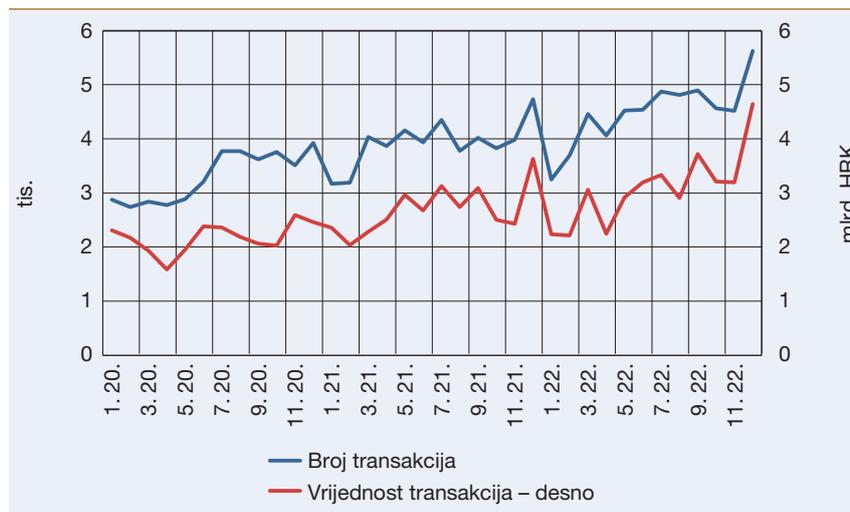
Platnu uslugu međunarodnoga kreditnog transfera u RH na dan 31. prosinca 2022. pružala je 21 kreditna institucija.

4.2.1. Poslani međunarodni kreditni transferi

Poslani međunarodni kreditni transferi obuhvaćaju međunarodne platne transakcije na teret računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata), koje je kreditna institucija izvršila/poslala u korist pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja koji posluje u drugoj državi članici ili u trećoj državi.

Iz RH u 2022. ukupno je poslano 4,95 milijuna transakcija međunarodnih kreditnih transfera u svim valutama (uključujući kunu) u ukupnoj vrijednosti od 432,16 milijardi kuna (preračunato u kune). Na razini mjeseca prosječno je poslano 412.499 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 36,01 milijardu kuna. U odnosu na 2021. ukupan broj poslanih međunarodnih kreditnih transfera u 2022. godini povećao se za 8,55%, a ukupna vrijednost za 35,38%.

Slika 24. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama



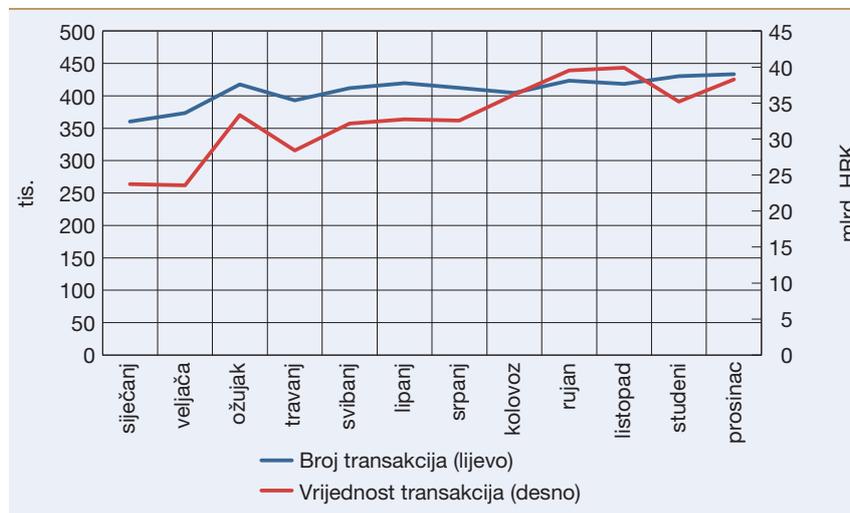
Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Od ukupnog broja poslanih međunarodnih kreditnih transfera u 2022. njih 53.795 odnosno samo 1,09% zadano je u kunama u ukupnoj vrijednosti od 36,87 milijardi kuna (8,53%). Na razini mjeseca prosječno su izvršene 4.483 transakcije s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 3,07 milijardi kuna (Slika 24.).

Istodobno je iz RH ukupno poslano 4,9 milijuna transakcija međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), u ukupnoj vrijednosti od 395,29 milijardi kuna (preračunato u kune). Na razini mjeseca prosječno je poslano 408.016 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 32,94 milijarde kuna (Slika 25.).

Slika 25. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)



Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune). Podaci se odnose na 2022. godinu.

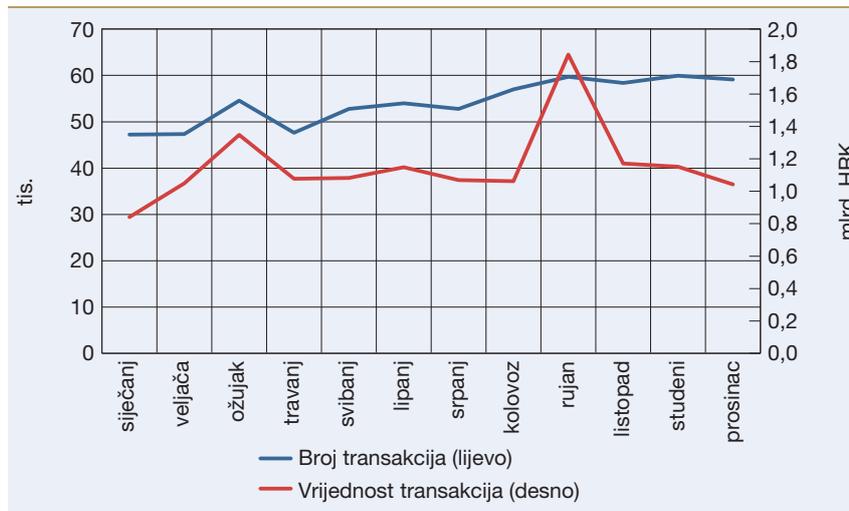
Izvor: HNB

Kada se podaci o ukupnom broju i vrijednosti poslanih međunarodnih kreditnih transfera u svim valutama osim kune analiziraju prema tome jesu li ih zadali potrošači ili poslovni subjekti, vidljivo je da su potrošači u 2022. zadali 650.458 transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 13.884,25 milijuna kuna, a poslovni subjekti 4,25 milijuna transakcija s ukupnom vrijednosti u iznosu od 381,41 milijardu kuna. Kretanje ukupnog broja i vrijednosti poslanih međunarodnih kreditnih transfera u stranim valutama (sve valute bez kune) po mjesecima za potrošače prikazano je na Slici 26., a za poslovne subjekte na Slici 27.

Pritom su potrošači na razini mjeseca prosječno zadali 54.205 transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera u stranim valutama (sve valute bez kune) s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1,16 milijardi kuna (preračunato u kune). Prosječna mjesečna vrijednost

jedne transakcije poslanoga međunarodnoga kreditnog transfera u stranoj valuti potrošača iznosila je 21.345 kuna.

Slika 26. Poslani međunarodni kreditni transferi potrošača



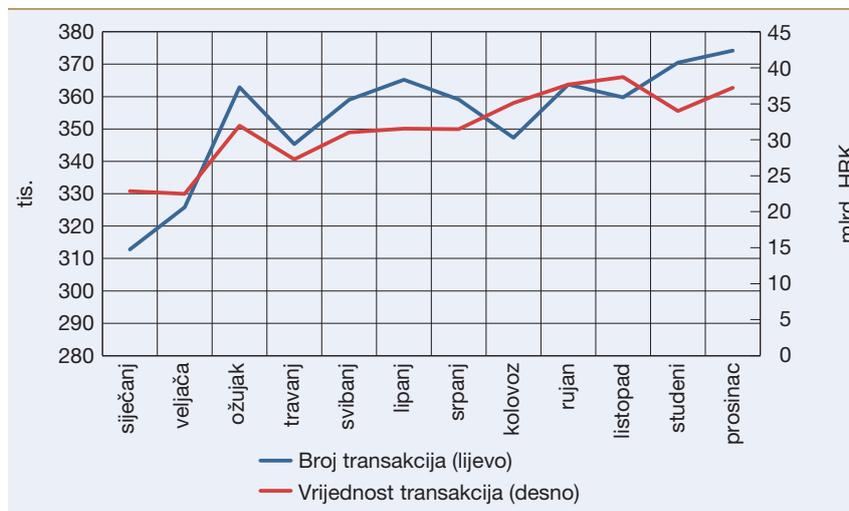
Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi potrošača u stranim valutama (sve valute bez kune). Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Poslovni subjekti prosječno su na razini mjeseca zadali 353.811 transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera u stranim valutama (sve valute bez kune) s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 31,78 milijardi kuna (preračunato u kune). Prosječna vrijednost jedne transakcije poslanoga međunarodnoga kreditnog transfera u stranoj valuti poslovnog subjekta iznosila je 89.833 kune (Slika 27.).

Najveći udio u ukupnom broju transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u 2022. imala je valuta euro s 92,89%. Slijede američki dolar s udjelom od 2,4%, funta

Slika 27. Poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata

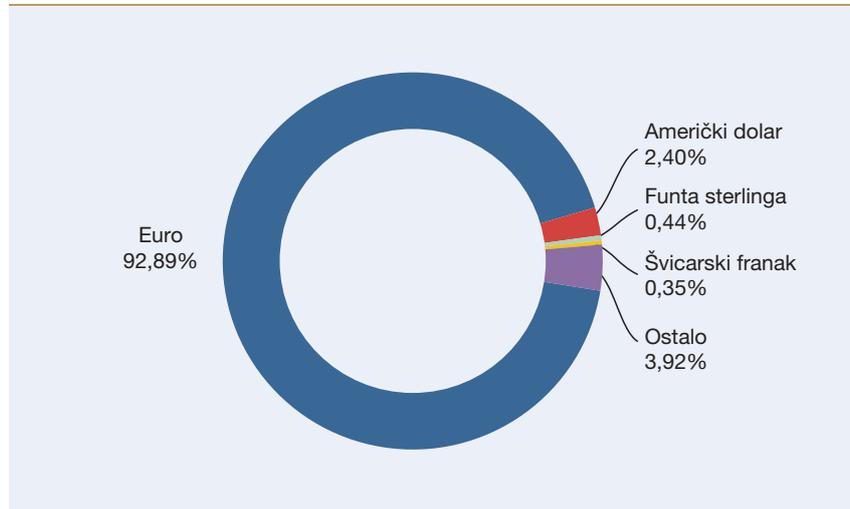


Napomena: Uključeni su poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata u svim valutama (osim kune). Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

sterlinga s 0,44% i švicarski franak s 0,35%. Udio od 3,92% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 28.).

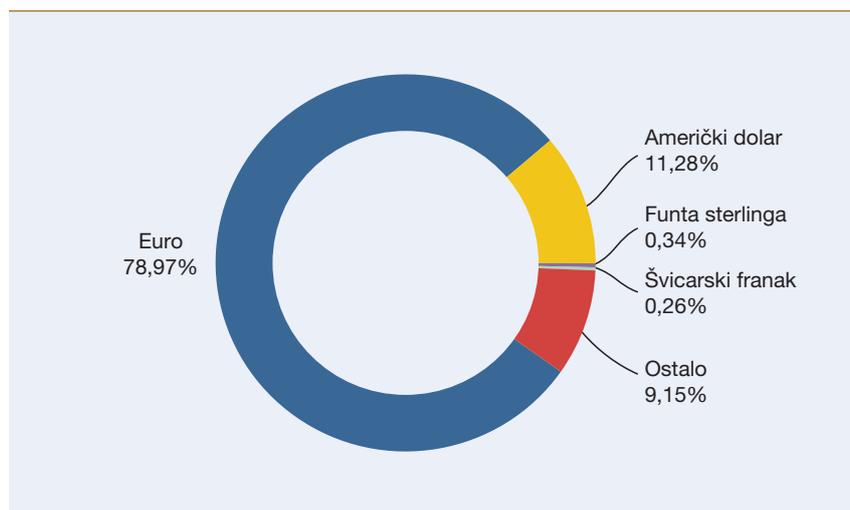
Slika 28. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata



Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

Prema udjelima valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata najveći udio imala je također valuta euro s udjelom od 78,97%. Slijede američki dolar s udjelom od 11,28%, funta sterlinga s 0,34% i švicarski franak s 0,26%. Udio od 9,15% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 29.).

Slika 29. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata



Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

4.2.2. Primljeni međunarodni kreditni transferi

Primljeni međunarodni kreditni transferi obuhvaćaju platne transakcije primljene u korist računa korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) kod kojih pružatelj platnih usluga platitelja posluje u drugoj državi članici ili u trećoj državi.

U 2022. ukupno je u RH primljen 9,21 milijun međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u svim valutama (uključujući kunu), čija je ukupna vrijednost preračunato u kune iznosila 416,84 milijarde kuna.

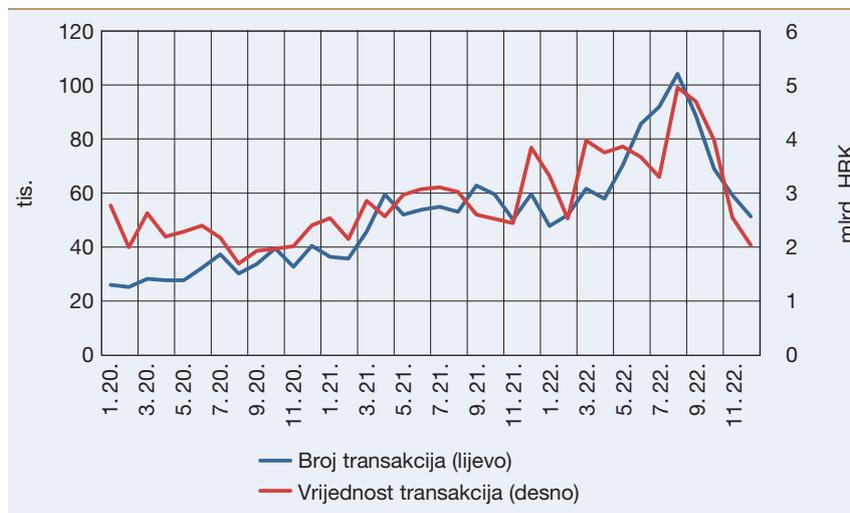
Ukupan broj primljenih međunarodnih kreditnih transfera u svim valutama (uključujući kunu) u 2022. godini povećao se za 14,55% u odnosu na 2021. godinu, a ukupna vrijednost za 33,43%.

U nastavku se daje detaljna analiza primljenih međunarodnih kreditnih transfera u kunama te u stranim valutama (sve valute bez kune) za potrošače i poslovne subjekte.

U 2022. godini (Slika 30.) u RH ukupno je primljeno 839.365 transakcija međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u ukupnoj vrijednosti od 42,58 milijardi kuna. Na razini mjeseca prosječno je primljeno 69.947 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 3,55 milijardi kuna.

Ukupan broj primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u kunama u 2022. povećao se za 34,65% u odnosu na 2021. godinu, a njihova ukupna vrijednost za 26,43%.

Slika 30. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama



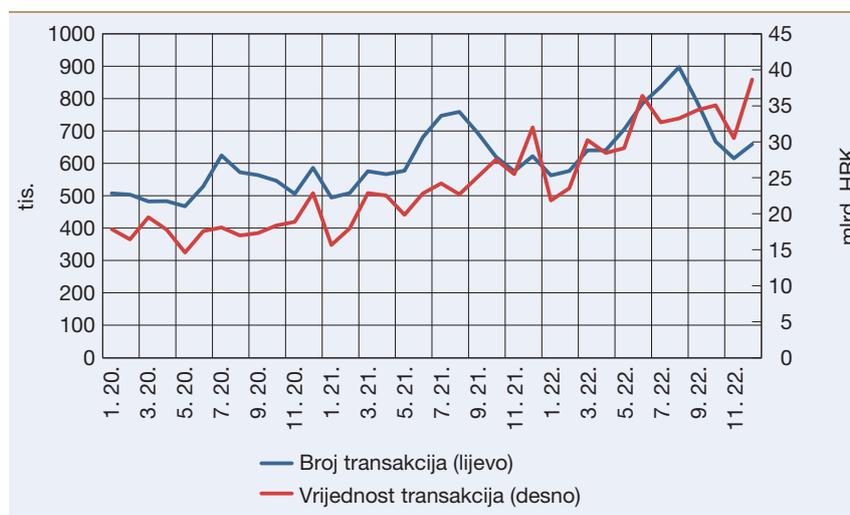
Napomena: Uključeni su primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.

Izvor: HNB

Istodobno je u RH ukupno primljeno 8,37 milijuna transakcija međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune), u ukupnoj vrijednosti od 374,26 milijardi kuna (preračunato u kune). Na razini mjeseca prosječno je primljeno 697.913 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 31,19 milijardi kuna (Slika 32.).

Ukupan broj primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune) u 2022. godini povećao se za 12,8% u odnosu na 2021. godinu, a njihova ukupna vrijednost za 34,27%.

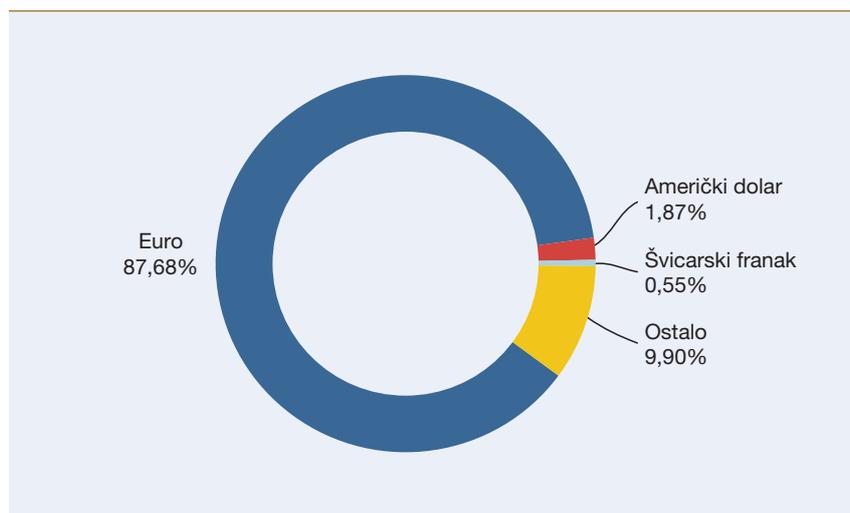
Slika 31. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)



Napomena: Uključeni su ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune).

Izvor: HNB

Slika 32. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata

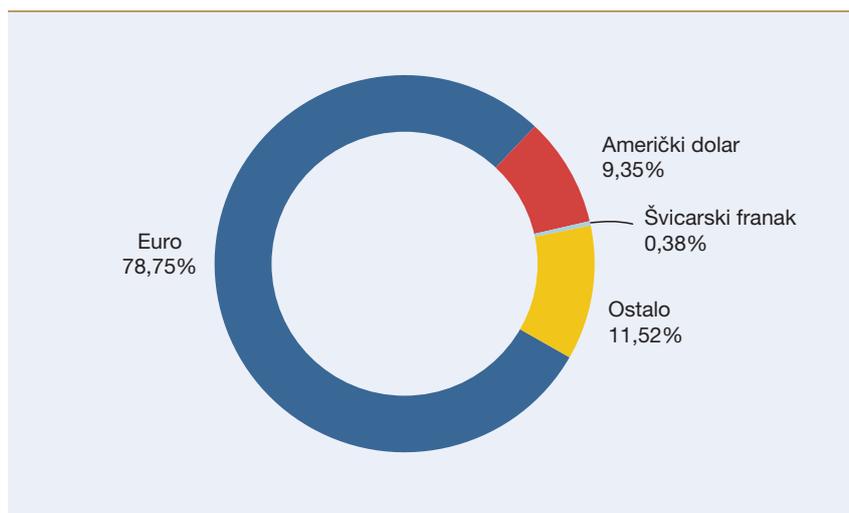


Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte.

Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Slika 33. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata



Napomena: Struktura udjela valuta ukupno za potrošače i poslovne subjekte. Odaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

Najveći udio u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata imala je valuta euro s dominantnih 87,68%. Slijede američki dolar s 1,87% i švicarski franak s 0,564%. Udio od 9,90% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 32.).

U ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata najveći udio transakcija odnosio se na valutu euro s 78,75%. Slijede američki dolar s udjelom od 9,35% i švicarski franak s 0,38%. Udio od 11,52% odnosi se na sve ostale valute ukupno (Slika 33.).

5. Usluga plaćanja računa

Usluga plaćanja računa jest usluga kod koje kreditna institucija na temelju ugovora s primateljem plaćanja prikuplja novčana sredstva platitelja i prikupljeni iznos stavlja na raspolaganje primatelju plaćanja u vremenskim ciklusima određenima ugovorom (npr. račun za struju, vodu, plin i sl.), a u skladu s odredbama Zakona o platnom prometu kojima se određuju rokovi izvršenja plaćanja.

Uslugu plaćanja računa u Republici Hrvatskoj na dan 31. prosinca 2022. pružalo je 12 kreditnih institucija i jedna institucija za elektronički novac, i to isključivo u kunama.

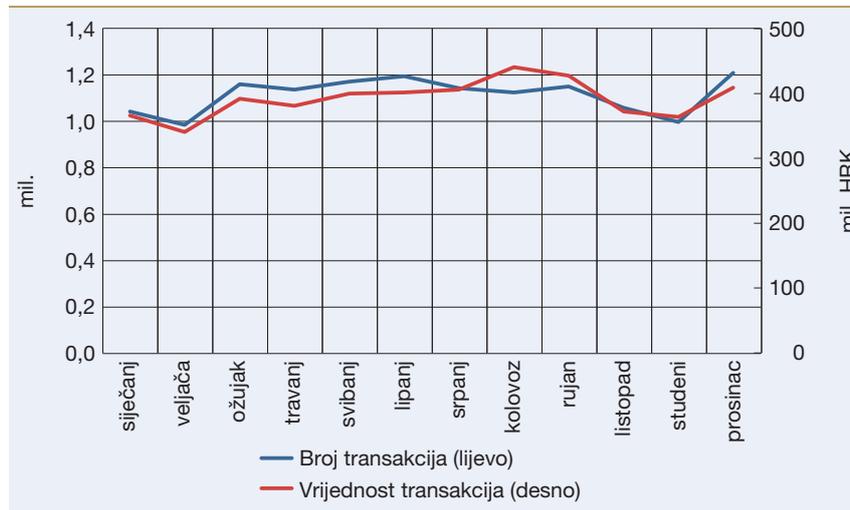
U RH u 2022. ukupno je izvršeno 13,37 milijuna transakcija korištenjem usluge plaćanja računa u ukupnoj vrijednosti od 4,7 milijardi kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije izvršene tom uslugom iznosila je 352 kune.

U odnosu na 2021. godinu zabilježen je blag porast broja transakcija izvršenih korištenjem usluge plaćanja računa u 2022. za 4,37% i vrijednosti za 3,1%, što je očekivano kao rezultat činjenice da se potrošači sve više koriste ostalim načinima (kanalima) zadavanja transakcija, npr. mobilnim i internetskim bankarstvom. Međutim, prosječna vrijednost jedne transakcije izvršene korištenjem usluge plaćanja računa u 2022. smanjila se za 1,1% u odnosu na 2021.

Kretanje ukupnoga mjesečnog broja i vrijednosti transakcija usluge plaćanja računa u 2022. prikazano je na Slici 34.

Prosječan broj transakcija na razini mjeseca iznosio je 1,11 milijuna transakcija s prosječnom vrijednosti od 391,68 milijuna kuna.

Slika 34. Broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa



Napomena: Ukupan broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa potrošača u kunama.

Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

6. Novčana pošiljka

Novčana pošiljka jest platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platitelja, bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa novčanih sredstava primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih usluga za primatelja plaćanja i/ili se takva novčana sredstva primaju za primatelja plaćanja i stavljaju mu se na raspolaganje.

Podaci o novčanim pošiljkama prikazani u ovoj publikaciji prikupljeni su od kreditnih institucija koje su pružatelji platne usluge novčane pošiljke u skladu sa Zakonom o platnom prometu (ili nastupaju kao zastupnik) i Financijske agencije.

Uslugu slanja i primanja novčanih pošiljki u RH u 2022. pružale su dvije kreditne institucije i Financijska agencija.

6.1. Poslane novčane pošiljke

Prikazani su podaci o novčanim pošiljkama koje su potrošači poslali primateljima u RH kao i izvan RH. Pošiljatelj u RH uvijek predaje kune za izvršenje novčane pošiljke, a isplata je u željenoj valuti u zemlji primatelja.

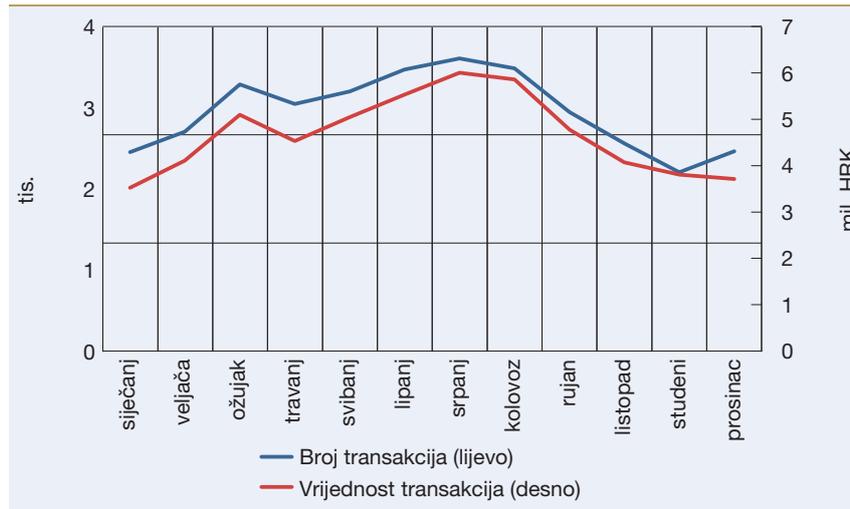
6.1.1. Poslane nacionalne novčane pošiljke

U 2022. ukupno je u RH poslano 26.565 novčanih pošiljki ukupne vrijednosti od 56,06 milijuna kuna. Prosječna vrijednost jedne transakcije iznosila je 2.110 kuna.

U odnosu na 2021. godinu nastavlja se smanjivanje broja i vrijednosti poslanih nacionalnih novčanih pošiljki, i to broja za 26,96%, a vrijednosti za 22,89%, pri čemu je prosječna vrijednost jedne transakcije porasla za 5,55%.

Analizom kretanja prikazanog broja i vrijednosti poslanih nacionalnih novčanih pošiljki u 2022. (Slika 35.) utvrđeno je kako je prosječan mjesečni broj poslanih novčanih pošiljki u RH iznosio 2.214 s prosječnom vrijednosti od 4,67 milijuna kuna mjesečno.

Slika 35. Poslane nacionalne novčane pošiljke



Napomena: Uključene su poslane nacionalne novčane pošiljke potrošača u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

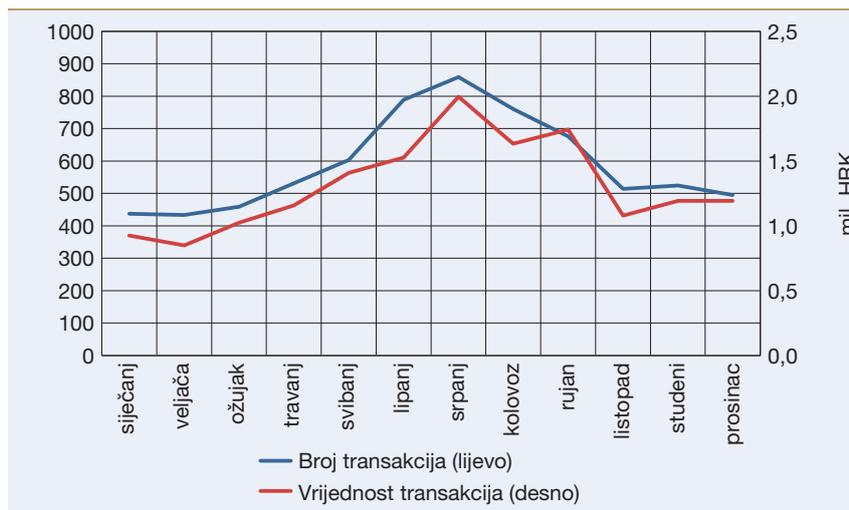
6.1.2. Poslane međunarodne novčane pošiljke

Međunarodne novčane pošiljke obuhvaćaju međunarodne i prekogranične platne transakcije u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se pružatelj platnih usluga platitelja nalazi u RH, a pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja u trećoj državi ili drugoj državi članici.

U 2022. ukupno je poslano 7.083 međunarodne novčane pošiljke ukupne vrijednosti 15,72 milijuna kuna (Slika 36.). Prosječna vrijednost jedne poslane međunarodne novčane pošiljke iznosila je 2.220 kuna.

U odnosu na 2021. godinu broj poslanih međunarodnih novčanih pošiljki smanjio se za 5,5%, a njihova vrijednost za 0,28%. Prosječna vrijednost jedne poslane međunarodne novčane pošiljke povećala se za 5,5% u 2022. u odnosu na godinu prije.

Slika 36. Poslane međunarodne novčane pošiljke



Napomena: Uključene su poslane međunarodne novčane pošiljke potrošača u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu. Izvor: HNB

6.2. Primljene novčane pošiljke

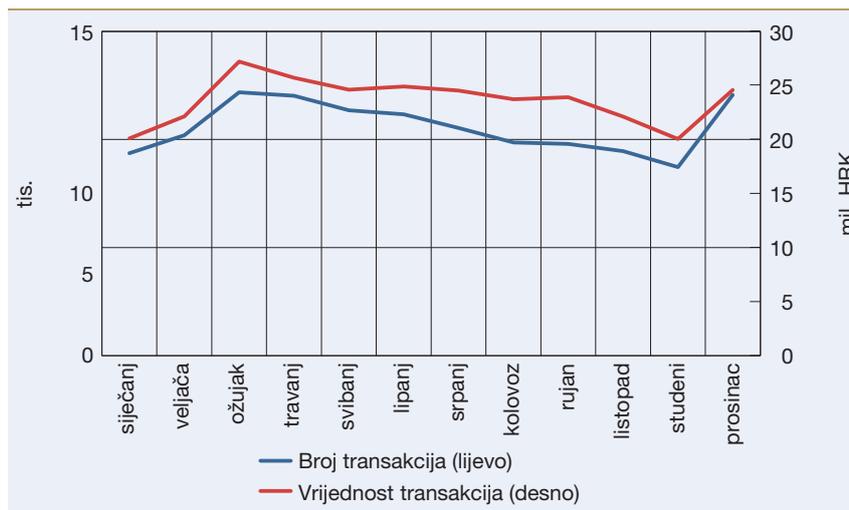
Prikazani su podaci o novčanim pošiljkama koje su potrošači primili od pošiljatelja izvan RH.

U RH potrošači mogu primiti novčanu pošiljku iz svih zemalja svijeta, i to u svim valutama, s tim da je valuta isplate uvijek kuna.

U 2022. potrošači su ukupno primili iz inozemstva 126.662 novčane pošiljke u različitim valutama (uključujući kunu), ukupne vrijednosti 283,43 milijuna kuna.

U odnosu na 2021. ukupan broj primljenih novčanih pošiljki u svim valutama u 2022. pao je za 28,5%, dok je vrijednost pala za 25%.

Slika 37. Primljene međunarodne novčane pošiljke u svim valutama



Napomena: Uključene su primljene međunarodne novčane pošiljke potrošača poslana u svim valutama.

Podaci se odnose na 2022. godinu.

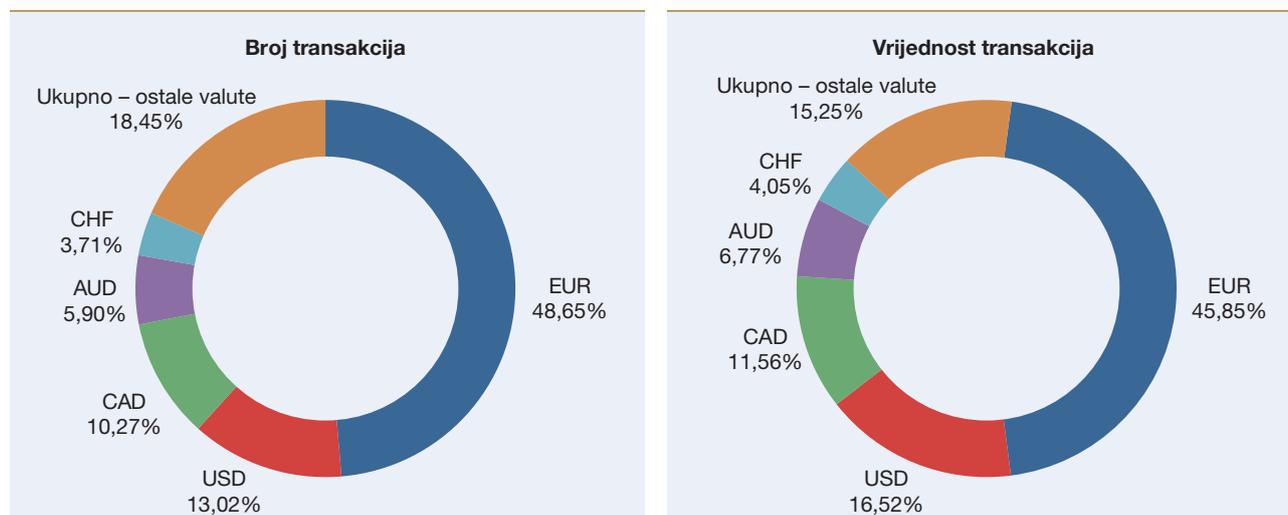
Izvor: HNB

6.2.1. Primljene međunarodne novčane pošiljke u pet najzastupljenijih valuta

Kada se primljene međunarodne novčane pošiljke analiziraju po valutama, dolazi se do zaključka da su najveći broj i najveća vrijednost primljenih novčanih pošiljki u RH iz inozemstva bili inicirani/zadani u eurima, a slijede ih američki dolar, kanadski dolar, australski dolar i švicarski franak. Pritom pet najzastupljenijih valuta u odnosu na sve druge valute čini 81,55% u broju i 84,75% u vrijednosti ukupno primljenih međunarodnih novčanih pošiljki.

Najzastupljeniji je euro, koji ima udio od 48,65% u broju i 45,85% u ukupnoj vrijednosti primljenih međunarodnih novčanih pošiljki.

Slika 38. Udjeli pet najzastupljenijih valuta u primljenim novčanim pošiljkama



Napomena: Uključene su primljene međunarodne novčane pošiljke potrošača poslana u kunama. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

7. Izravno terećenje

Izravno terećenje jest platna usluga kojom se tereti platitelj račun za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja dane njegovu pružatelju platnih usluga, primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja.

Platnu uslugu izravnog terećenja na dan 31. prosinca 2022. u RH pružalo je 18 kreditnih institucija.

Broj suglasnosti o izravnom terećenju prikazuje se kao ukupan broj aktivnih suglasnosti o izravnom terećenju na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca.

U publikaciji su prikazane suglasnosti za izravno terećenje i platne transakcije izravnog terećenja dane i izvršene u korist računa za plaćanje drugoga korisnika usluge, najčešće komunalnog poduzeća (npr. računi za struju, vodu, plin i sl.), kao i u korist same kreditne institucije (npr. naplata troškova po kartici s odgođenom naplatom kada je izdavatelj platne kartice ujedno pružatelj platnih usluga koji vodi račun platitelja).

Suglasnosti se broje prema broju primatelja plaćanja (vjerovnika) po jednom platitelju, bez obzira na broj računa za plaćanje platitelja koji se terete i bez obzira na to je li jednim ugovorom dana suglasnost za izvršenje izravnih terećenja u korist više primatelja plaćanja (vjerovnika). Kada jedan platitelj daje novim ili istim ugovorom drugu suglasnost istom primatelju plaćanja, to se broji kao dvije suglasnosti (npr. dana suglasnost za izravno terećenje za mjesečne troškove fiksnog telefona za stan i vikendicu).

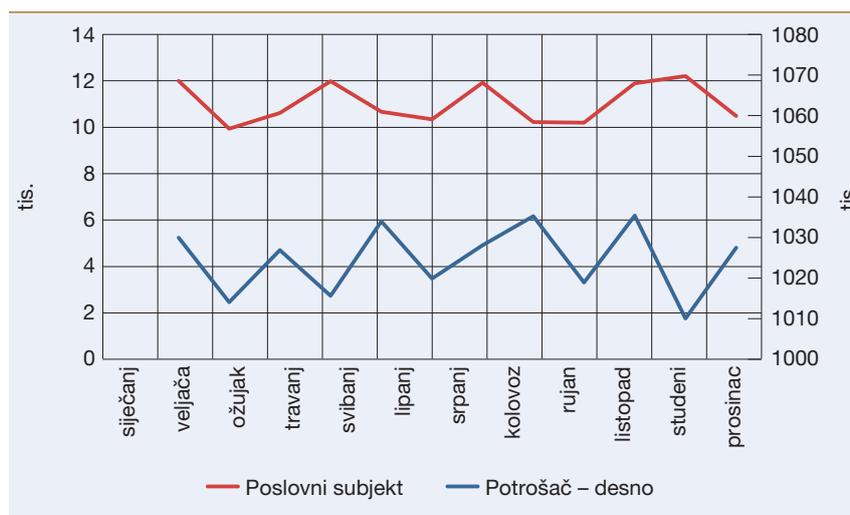
Suglasnosti se razlikuju ovisno o vrsti primatelja plaćanja te se tako dijele na suglasnosti dane "U korist korisnika usluge" (npr. komunalna poduzeća za isporuku struje, vode, plina i sl.) i suglasnosti "U korist kreditne institucije" (npr. naplata troškova po kartici s odgođenom naplatom kada je izdavatelj platne kartice kreditna institucija koja vodi račun za plaćanje platitelja).

7.1. Broj računa i korisnika usluge izravnog terećenja i danih suglasnosti

Slika 39. upućuje na to da se uslugom izravnog terećenja s aspekta platitelja puno češće koriste potrošači u odnosu na poslovne subjekte.⁵

Prosječni mjesečni broj suglasnosti potrošača za uslugu izravnog terećenja u 2022. iznosio je 1.024.639, a za poslovne subjekte 11.040, što je približno jednako broju suglasnosti u 2021.

Slika 39. Broj suglasnosti za izravno terećenje



Napomena: Prikaz broja suglasnosti za izravno terećenje u 2022. godini
Izvor: HNB

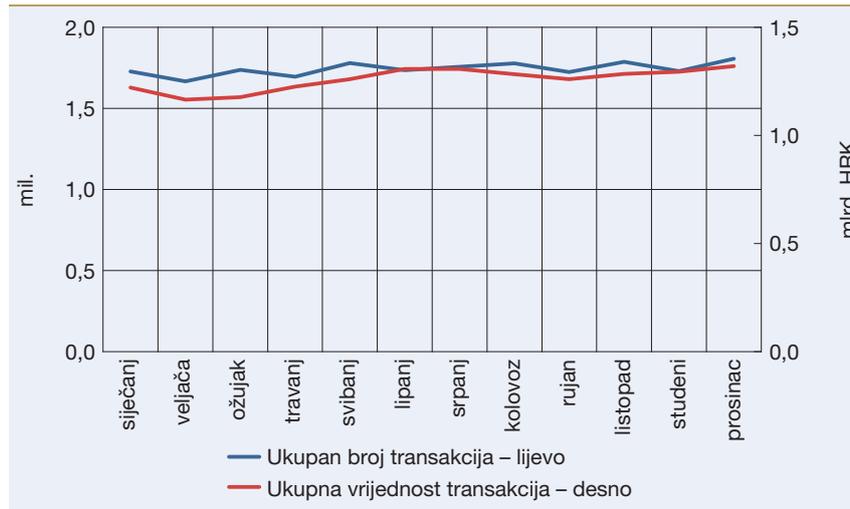
Kada govorimo o broju korisnika usluge izravnog terećenja koji su dali suglasnosti za izvršenje izravnih terećenja, kao i broja računa za koje je ugovorena ta usluga, omjer je također u korist potrošača. Na dan 31. prosinca 2022. godine 651.724 potrošača koristilo se uslugom izravnog terećenja i 2.079 poslovnih subjekata.

7.2. Broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja

Na Slici 40. prikazana su terećenja računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata na osnovi naloga za izravno terećenje primljenih od primatelja plaćanja koji posluje u RH u 2022.

⁵ Ne uključuju se podaci dostavljeni od institucija za elektronički novac koje ujedno obavljaju djelatnost telekomunikacijskih usluga.

Slika 40. Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja



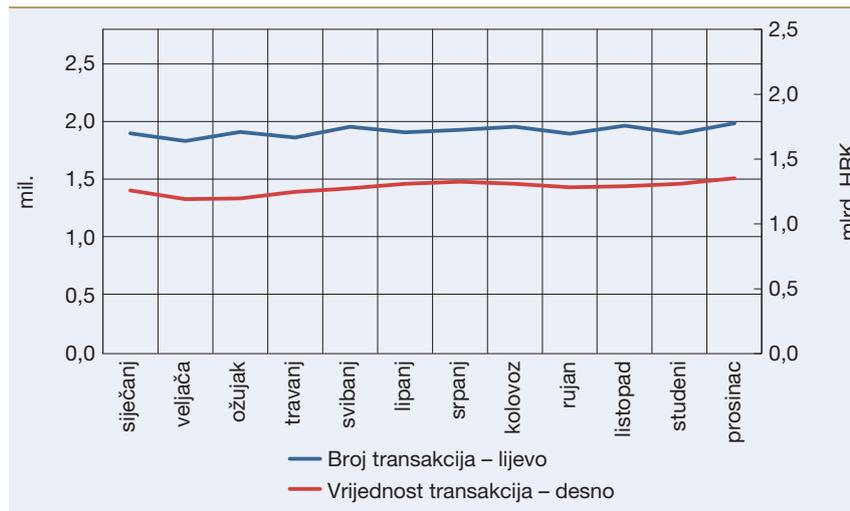
Napomena: Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata izvršenih u svim valutama (uključujući i kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

U 2022. godini ukupno je u RH izvršen 20,71 milijun transakcija izravnog terećenja računa za plaćanje u svim valutama u ukupnoj vrijednosti od 14,95 milijardi kuna (preračunato u kune). Prosječna vrijednost jednoga izravnog terećenja iznosila je 722 kune.

Podaci o broju i vrijednosti transakcija izravnih terećenja (slike 41. i 42.) također upućuju na to da se potrošači znatno više koriste uslugom izravnog terećenja u odnosu na poslovne subjekte.

Tako je u 2022. u RH ukupno izvršeno 20,56 milijuna izravnih terećenja na teret računa za plaćanje potrošača i 152.537 na teret računa za plaćanje poslovnih subjekata. Ukupna vrijednost izvršenih izravnih terećenja na teret računa potrošača iznosila je 13.703,65 milijuna kuna, dok je na teret računa poslovnih subjekata iznosila 1.246,28 milijuna kuna (slike 41. i 42.).

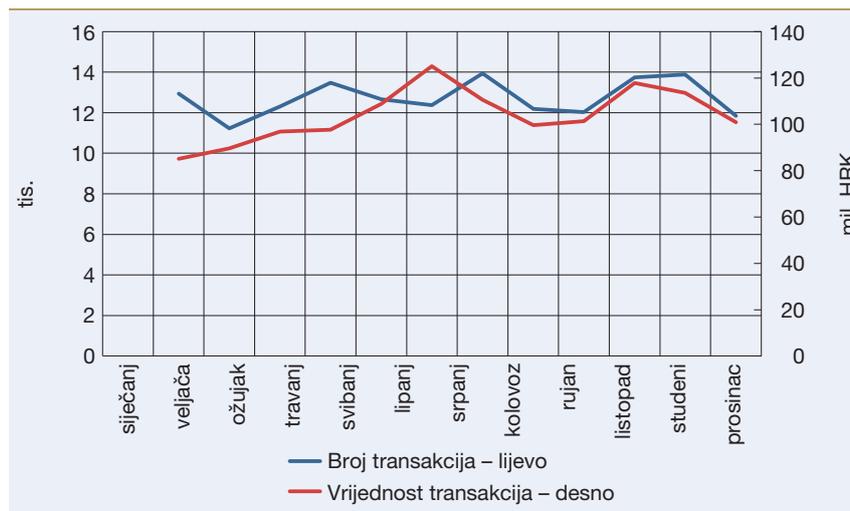
Slika 41. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja potrošača



Napomena: Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje potrošača izvršenih u svim valutama (uključujući i kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Slika 42. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja poslovnih subjekata



Napomena: Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja računa za plaćanje poslovnih subjekata izvršenih u svim valutama (uključujući i kunu), preračunato u kune. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

7.3. Prosječan broj i vrijednost transakcija izravnog terećenja

U 2022. svaki mjesec prosječno je izvršen 1,71 milijun transakcija izravnog terećenja računa potrošača i 12.711 transakcija izravnog terećenja računa poslovnih subjekata. Prosječna mjesečna vrijednost izvršenih transakcija izravnog terećenja računa potrošača iznosila je 1,14 milijardi kuna, dok je za poslovne subjekte iznosila 103,86 milijuna kuna.

7.4. Prosječan broj i vrijednost izravnih terećenja po korisniku i računu

Kada se usporedi prosječan broj i vrijednost izvršenih transakcija izravnog terećenja po računima za koje je ugovorena usluga izravnog terećenja, tj. korisniku, može se zaključiti da je u 2022. godini prosječan mjesečni broj transakcija izravnog terećenja po jednom računu potrošača iznosio 2,6 transakcija s prosječnom mjesečnom vrijednosti od 1.752 kune. S druge strane, poslovni subjekti u 2022. imali su evidentirano svaki mjesec prosječno 6,1 izravno terećenje, prosječne mjesečne vrijednosti od 49.955 kuna.

8. Računi

U ovom poglavlju detaljnije se analizira broj računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata otvorenih kod kreditnih institucija te se daje prikaz broja računa za plaćanje i broja korisnika prema platnoprometnim servisima (uslugama), odnosno prema ugovorenim načinima plaćanja korisnika kod kreditne institucije.

Račun za plaćanje jest račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija, a to su transakcijski račun i drugi platni račun.

8.1. Transakcijski račun i drugi platni račun

Transakcijski račun jest tekući račun odnosno žiroračun koji je uređen Zakonom o platnom prometu, a s obzirom na valutu transakcijski račun može biti jednovalutni i multivalutni.

Drugi platni račun jest bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koristi se za izvršavanje platnih transakcija, a ne može se svrstati u kategoriju transakcijskih računa. U druge platne račune ubrajaju se svi računi za plaćanje koji nisu transakcijski, a s kojih je moguće neometano izvršiti platnu transakciju. Drugi platni računi ne razlikuju se po statusu ovisno o tome imaju li ili nemaju odobreno prekoračenje. Stoga su u ovoj publikaciji prikazani podaci samo o ukupnom broju otvorenih drugih platnih računa i broju blokiranih računa na posljednji dan u mjesecu.

Na dan 31. prosinca 2022. evidentirano je ukupno 8.018.146 računa za plaćanje potrošača i 426.760 računa za plaćanje poslovnih subjekata. Od ukupnog broja računa za plaćanje njih 96,4% jesu transakcijski računi, dok drugi platni računi imaju udio od 3,6%.

Od ukupnog broja transakcijskih računa njih 7.714.384 bili su računi potrošača i 424.944 računi poslovnih subjekata.

Tablica 5. Broj računa potrošača i poslovnih subjekata na dan 31. prosinca 2022.

Vrsta računa	Potrošač	Poslovni subjekt
Transakcijski račun	7.714.384	424.944
Drugi platni račun	303.762	1.816
Ukupno	8.018.146	426.760

Napomena: Uključeni su blokirani računi na dan 31. prosinca 2022. Nisu uključeni računi kreditnih institucija i Fine.
Izvor: HNB

Na dan 31. prosinca 2022. ukupno 3.887.993 potrošača i 314.323 poslovna subjekta imalo je otvoren barem jedan račun za plaćanje kod kreditne institucije u RH.

Kada se prethodno navedeni podaci stave u omjer s ukupnim brojem evidentiranih računa za plaćanje potrošača i poslovnih subjekata na dan 31. prosinca 2022. (Tablica 5.), dolazi se do zaključka da svaki potrošač ima prosječno dva računa za plaćanje (2,1) i da svaki poslovni subjekt u RH ima prosječno 1,4 računa za plaćanje.

Okvir 2. Pregled broja korisnika računa za plaćanje i platnih servisa na dan 31. prosinca 2022.



Izvor: HNB

6 Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2021.

8.2. Broj korisnika prema platnoprmetnim servisima

U Tablici 6. prikazan je ukupan broj korisnika potrošača i poslovnih subjekata prema platnoprmetnim servisima (u nastavku teksta: platni servis), odnosno prema ugovorenim načinima plaćanja korisnika na teret računa otvorenih kod kreditne institucije.

Korisnik svakoga pojedinačnog platnog servisa, tj. načina plaćanja prikazanih u Tablici 6. računa se samo jedanput, odnosno ako se korisnik istom uslugom (načinom plaćanja) koristi u dvije ili više kreditnih institucija, prikazan je kao jedan korisnik.

Tablica 6. Broj korisnika prema platnim servisima

Opis načina plaćanja	Potrošač	Poslovni subjekt	Ukupno
Internetsko bankarstvo	1.507.816	209.680	1.717.496
Mobilno bankarstvo	2.053.476	147.113	2.200.589
Telebanking	0	210	210
E-račun	26.706	34	26.740
Izravno terećenje	651.724	2.079	653.803
Trajni nalog	1.354.855	33.648	1.388.503

Napomena: Stanje na dan 31. prosinca 2022.
Izvor: HNB

Pod brojem korisnika prikazanih u Tablici 6. podrazumijeva se podatak o ukupnom broju korisnika platnih usluga (potrošača i poslovnih subjekata) koji su s kreditnom institucijom ugovorili sljedeće načine plaćanja (platne servise) na teret svojeg računa za plaćanje:

- Internetsko bankarstvo – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje internetskog bankarstva, bez obzira na broj tokena koje im je kreditna institucija izdala.
- Mobilno bankarstvo – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje aplikacije instalirane na mobilnom telefonu.
- Telebanking – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje telebankinga.
- E-račun – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su s kreditnom institucijom ugovorili korištenje e-računa.
- Izravno terećenje – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su dali suglasnost za izravno terećenje svojeg/svojih računa za plaćanje koji/koje vodi kreditna institucija.
- Trajni nalog – evidentira se ukupan broj korisnika platnih usluga (platitelja) koji su s kreditnom institucijom sklopili ugovor o trajnom nalogu.

Podaci navedeni u Tablici 6. upućuju na to da se potrošači u RH najviše koriste uslugom mobilnog bankarstva (52,8%), internetskim bankarstvom (38,8%), uslugom trajnog naloga (34,8%) i potom izravnog terećenja (16,8%), dok e-račun (0,7%) zauzima manji udio u odnosu na druge načine plaćanja.

Kod poslovnih subjekata internetsko bankarstvo i dalje je najzastupljenije s udjelom od 66,7%, slijedi usluga mobilnog bankarstva s udjelom od 46,8% te potom trajni nalog (10,7%), dok se e-račun (0,01%) i nadalje vrlo rijetko koristi.

Broj korisnika mobilnog bankarstva kao načina plaćanja u 2022. porastao je u odnosu na 2021. za 10,4% kod potrošača i 10,4% kod poslovnih subjekata. Također, u odnosu na 2021. godinu porastao je i broj korisnika internetskog bankarstva, i to za 7,1% kod potrošača i za 6,5% kod poslovnih subjekata.

Tablica 7. Platni servisi (usluge) povezani s računom za plaćanje na dan 31. prosinca 2022.

Broj platnih servisa (usluga)	Potrošač	Poslovni subjekt
1	1.270.520	62.221
2	727.178	124.016
3	1.007.149	113.801
4 i više	883.146	14.285

Napomena: Prikaz broja platnih servisa (usluga) kojima se koriste klijenti kreditnih institucija.
Izvor: HNB

Pod jednim platnim servisom (uslugom) prikazan je broj potrošača i poslovnih subjekata koji kod kreditne institucije imaju otvoren samo račun za plaćanje.

Podaci prikazani u Tablici 7. upućuju na to da ukupno 1.270.520 (32,7%) potrošača i 62.221 (19,8%) poslovni subjekt imaju isključivo otvoren račun za plaćanje kod kreditne institucije i ne koriste se nijednim drugim platnim servisom (tj. uslugom poput internetskog ili mobilnog bankarstva, izravnog terećenja, trajnog naloga itd.).

Najveći broj potrošača uz račun za plaćanje koristi se još jednim platnim servisom (uslugom), njih 727.178 ili 18,7% od ukupnog broja imatelja računa za plaćanje (3.887.993). Broj poslovnih subjekata koji se uz račun za plaćanje koriste još jednim platnim servisom iznosi 124.016 ili 39,5% od ukupnog broja imatelja računa za plaćanje (314.323).

Ako se broj korištenih platnih servisa (usluga) prikazanih u Tablici 7. analizira prema strukturi, tj. vrsti platnih servisa (usluga) kojima se korisnici (potrošači ili poslovni subjekti) najviše koriste, dolazi se do podatka da se potrošači koji se uz račun za plaćanje koriste samo jednim platnim servisom (uslugom) najčešće koriste mobilnim bankarstvom, odnosno njih ukupno 313.957 ili 43,2% te potom slijedi trajni nalog, odnosno takvih je potrošača ukupno 278.718 ili 38,3%. Poslovni subjekti koji se uz račun za plaćanje služe samo jednim platnim servisom (uslugom) najčešće se koriste internetskim bankarstvom, njih ukupno 87.864 ili 70,8%.

8.3. Jednovalutni i multivalutni računi

Računi za plaćanje koje vode kreditne institucije s obzirom na valutu mogu biti jednovalutni i multivalutni. Jednovalutni računi jesu računi na kojima banke vode novčana sredstva korisnika u jednoj valuti – najčešće kuni ili euru. S druge strane, na multivalutnim računima korisnici mogu imati sredstava u više različitih valuta. U Hrvatskoj najčešće multivalutni račun omogućuje držanje sredstava samo u stranim valutama. Međutim, na nekim multivalutnim računima mogu se držati sredstva u kunama zajedno s drugim stranim valutama. Klasični devizni računi koje nude kreditne institucije u RH računi su na kojima se drže strane valute bez kuna.

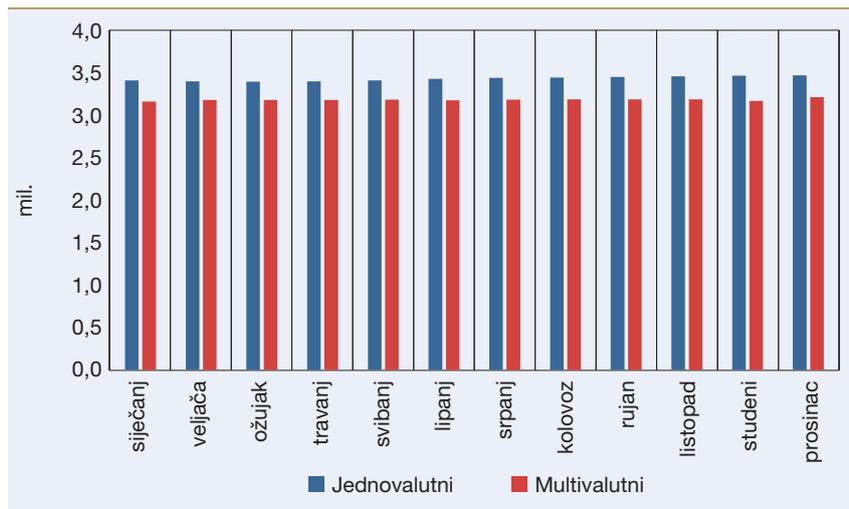
Ukupan broj jednovalutnih računa u RH na dan 31. prosinca 2022. iznosio je 3.486.919, a multivalutnih 3.598.788.

Udio jednovalutnih računa u ukupnom broju transakcijskih računa potrošača iznosi 51,9% na dan 31. prosinca 2022., a kretanje ukupnog broja jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača po mjesecima prikazano je na Slici 43.

Naši građani gotovo podjednako ugovaraju jednovalutne i multivalutne račune, a poslovni subjekti gotovo najčešće ugovaraju samo multivalutne račune – odnosno 95% računa poslovnih subjekata na dan 31. prosinca 2022. bilo su multivalutno.

Kretanje broja jednovalutnih i multivalutnih računa poslovnih subjekata po mjesecima prikazano je na Slici 44.

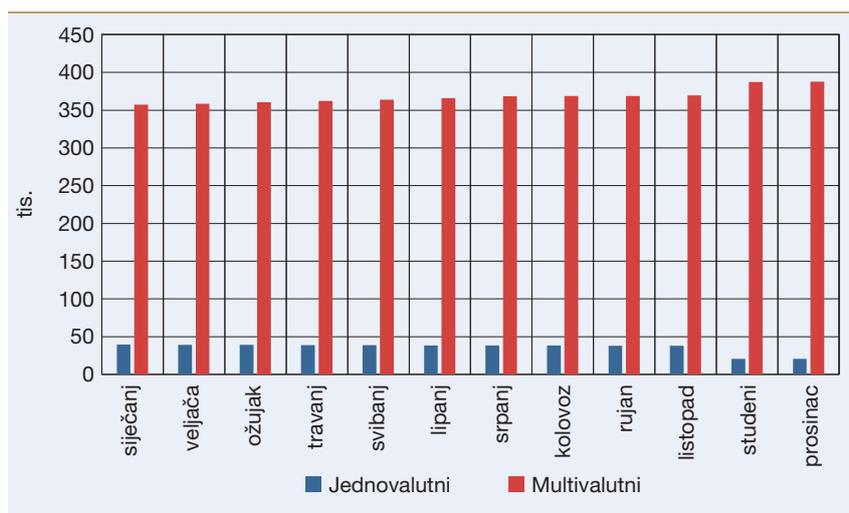
Slika 43. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača otvorenih kod kreditnih institucija



Napomena: Nisu uključeni blokirani i drugi platni računi. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

Slika 44. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa poslovnih subjekata



Napomena: Nisu uključeni blokirani i drugi platni računi. Podaci se odnose na 2022. godinu.

Izvor: HNB

8.4. Transakcijski računi prema statusu

Transakcijski računi prema statusu mogu biti s odobrenim prekoračenjem, bez odobrenog prekoračenja i blokirani.

Računi bez odobrenog prekoračenja jesu transakcijski računi otvoreni kod kreditne institucije na teret kojih je moguće izvršavati platne transakcije samo do iznosa novčanih sredstava na tim računima.

U prikaze podataka o transakcijskim računima bez odobrenog prekoračenja nisu uključeni računi koji su na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca blokirani.

Računi s odobrenim prekoračenjem jesu transakcijski računi otvoreni kod kreditne institucije na teret kojih je moguće izvršavati platne transakcije preko iznosa novčanih sredstava na tim računima, tj. do visine ugovorenog prekoračenja.

U podatke o transakcijskim računima s odobrenim prekoračenjem nisu uključeni računi koji su na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca blokirani. Također nisu uključeni iznosi limita koji su odobreni za obročnu otplatu po transakcijskom računu (obročna otplata za debitnu platnu karticu).

Blokirani računi za plaćanje jesu transakcijski računi i drugi platni računi otvoreni kod kreditnih institucija na kojima je privremeno onemogućeno raspolaganje svim novčanim sredstvima na posljednji dan izvještajnog razdoblja, tj. mjeseca.

Raspolaganje novčanim sredstvima za potrebe statistike platnog prometa može biti privremeno onemogućeno zbog:

- provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u skladu sa zakonom kojim se uređuje provedba ovrhe na novčanim sredstvima
- nenamirenih obveza u skladu s uvjetima iz okvirnog ili drugog ugovora korisnika platne usluge s pružateljem platne usluge
- sumnje na neovlašteno korištenje
- provođenja drugih propisa kojima se nalaže privremeno onemogućivanje raspolaganja novčanim sredstvima na računima i
- ostalih razloga.

Blokirani računi ne prikazuju se prema statusima bez odobrenog prekoračenja i s odobrenim prekoračenjem.

Na dan 31. prosinca 2022. u RH je ukupno 1.779.956 računa imalo odobreno prekoračenje, a 5.305.751 račun nije imao odobreno prekoračenje. Od ukupnog broja računa koji imaju odobreno prekoračenje njih 39,4% koristilo se tom mogućnošću.

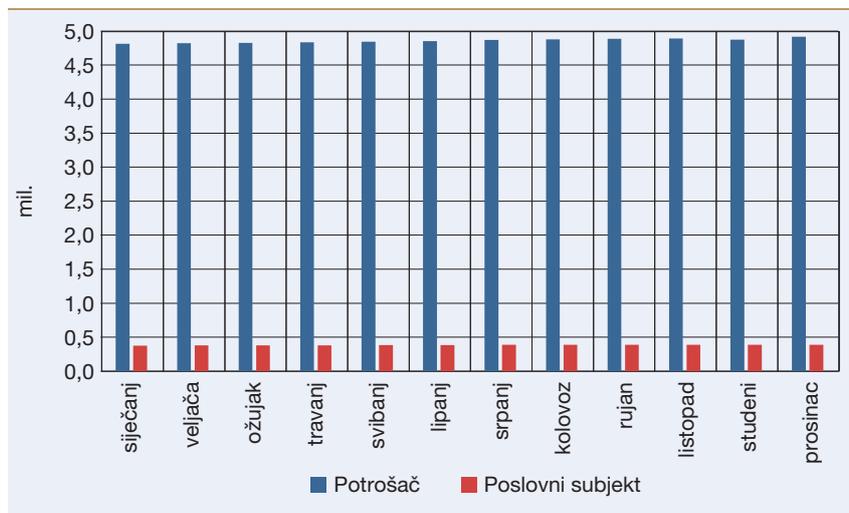
U nastavku teksta daje se detaljniji prikaz broja računa prema statusu računa te podaci o ukupno odobrenim prekoračenjima i iznosu korištenog prekoračenja.

8.4.1. Transakcijski računi bez odobrenog prekoračenja

Na dan 31. prosinca 2022. u RH ukupno je bilo otvoreno 4.915.468 transakcijskih računa potrošača i 390.283 računa poslovnih subjekata koji nemaju odobreno prekoračenje.

Iz Slike 45. vidljivo je da je broj transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja konstantan tijekom promatranog razdoblja, tijekom 2022. godine, te nema značajnijih promjena ni kod potrošača ni kod poslovnih subjekata.

Slika 45. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata bez odobrenog prekoračenja



Napomena: Nisu uključeni blokirani računi. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

Ako se broj transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja analizira ovisno o tome je li jednovalutni ili multivalutni, dolazi se do podatka da je multivalutnih računa više nego jednovalutnih, posebice kod poslovnih subjekata. Naime, 95% transakcijskih računa poslovnih subjekata multivalutno je, dok potrošači multivalutnih računa imaju 54%, a jednovalutnih 46%.

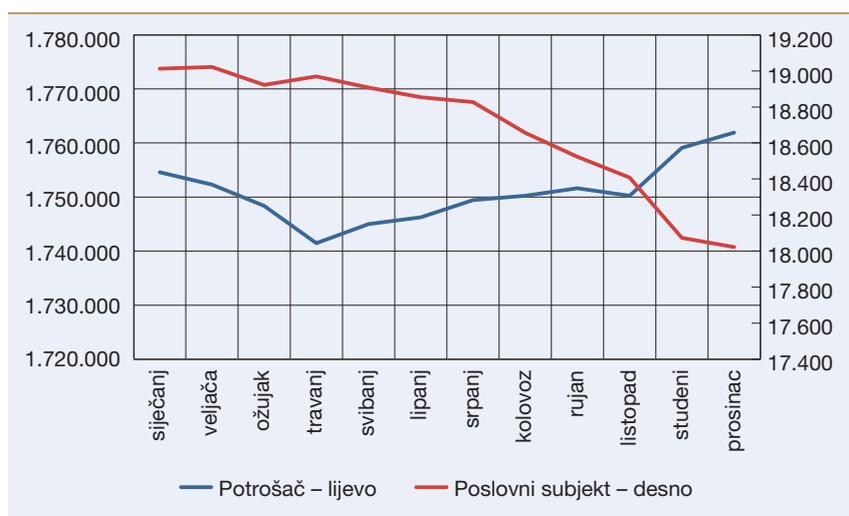
8.4.2. Transakcijski računi s odobrenim prekoračenjem

Ukupan broj transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem u RH višestruko je manji od ukupnog broja transakcijskih računa bez odobrenog prekoračenja te je na dan 31. prosinca 2022. evidentirano 1.761.934 računa potrošača i 18.022 računa poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem.

Analizira li se broj transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem ovisno o tome je li jednovalutni ili multivalutni, 68% računa potrošača jest jednovalutno (u pravilu kuna), a 32% je multivalutno. Kod poslovnih subjekata udjeli su drugačiji te je 2,5% jednovalutnih, a multivalutnih računa s odobrenim prekoračenjem 97,5%.

Na Slici 46. prikazan je broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem po mjesecima za 2022.

Slika 46. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem



Napomena: Nisu uključeni blokirani računi. Podaci se odnose na 2022. godinu.
Izvor: HNB

Od ukupno 1.761.934 transakcijska računa potrošača koji na dan 31. prosinca 2022. imaju odobreno prekoračenje, njih 39% odnosno 692.664 računa na 31. prosinca 2022. bili su u odobrenom prekoračenju. Kod poslovnih subjekata postotak transakcijskih računa s odobrenim prekoračenjem koji su na dan 31. prosinca 2022. bili u prekoračenju iznosi 49%, odnosno ukupno 8.816 transakcijskih računa bilo je u odobrenom prekoračenju od ukupno evidentiranih 18.022 koji se mogu koristiti prekoračenjem.

8.4.3. Blokirani računi za plaćanje

Na dan 31. prosinca 2022. ukupno je blokirano, tj. onemogućeno je raspolaganje novčanim sredstvima na 1.100.537 računa za plaćanje potrošača i 17.273 računa za plaćanje poslovnih subjekata. Navedeno se odnosi na smanjenje broja blokiranih transakcijskih računa potrošača za 15,5%, a poslovnih subjekata za 12,9% u odnosu na 31. prosinca 2021.

Tablica 8. Broj blokiranih računa za plaćanje

na dan 31. prosinca 2022.

Vrsta računa	Potrošač	Poslovni subjekt
Transakcijski račun	1.036.982	16.639
Drugi platni račun	63.555	634
Ukupno	1.100.537	17.273

Izvor: HNB

9. Pojmovnik

Izravno terećenje je platna usluga kojom se tereti platitelj račun za plaćanje, pri čemu platnu transakciju inicira primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja dane njegovu pružatelju platnih usluga, primatelju plaćanja ili pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja.

Korisnik platnih usluga fizička je ili pravna osoba koja se koristi platnom uslugom u svojstvu platitelja, primatelja plaćanja ili istodobno u oba svojstva.

Kreditni transfer je platna usluga kojom se račun za plaćanje primatelja plaćanja odobrava za platnu transakciju ili za niz platnih transakcija terećenja platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga kod kojeg se vodi platitelj račun za plaćanje, na osnovi naloga za plaćanje koji zadaje platitelj.

Međunarodna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga nalazi u Republici Hrvatskoj, a drugi u trećoj državi.

Nacionalna platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili samo jedan pružatelj platnih usluga koji se nalaze u Republici Hrvatskoj.

Nepotrošač je pravna ili fizička osoba koja nije potrošač (poslovni subjekt).

Novčana pošiljka je platna usluga pri kojoj se primaju novčana sredstva od platitelja bez otvaranja računa za plaćanje na ime platitelja ili primatelja plaćanja, s isključivom svrhom prijenosa odgovarajućeg iznosa novčanih sredstava primatelju plaćanja ili drugom pružatelju platnih

usluga za primatelja plaćanja i/ili se takva novčana sredstva primaju za primatelja plaćanja i stavljaju mu se na raspolaganje.

Platna transakcija je polaganje, podizanje ili prijenos novčanih sredstava koje je inicirao platitelj ili je zadana u njegovo ime i za njegov račun ili ju je inicirao primatelj plaćanja, bez obzira na to kakve su obveze iz odnosa između platitelja i primatelja plaćanja.

Potrošač je fizička osoba koja u ugovorima o platnim uslugama obuhvaćenima Zakonom o platnom prometu (NN, br. 66/2018. i 114/2022.) djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja, odnosno fizička osoba koja sklapa ugovor o izdavanju elektroničkog novca u skladu sa Zakonom o elektroničkom novcu (NN, br. 64/2018. i 114/2022.) izvan područja gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja.

Prekogranična platna transakcija jest platna transakcija u čijem izvršavanju sudjeluju dva pružatelja platnih usluga od kojih se jedan pružatelj platnih usluga nalazi u Republici Hrvatskoj, a drugi u drugoj državi članici.

Račun za plaćanje jest bilo koji račun koji vodi pružatelj platnih usluga na ime jednog ili više korisnika platnih usluga i koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija.

Trajni nalog je uputa koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga kod kojeg se vodi platiteljev račun za plaćanje, za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume (npr. plaćanje TV pristojbe, rate anuiteta...).

Usluga plaćanja računa jest platna usluga kod koje kreditna institucija na temelju ugovora s primateljem plaćanja prikuplja novčana sredstva platitelja i prikupljeni iznos stavlja na raspolaganje primatelju plaćanja u vremenskim ciklusima određenima ugovorom (npr. račun za struju, vodu, plin i sl.).

10. Dodatak

Popis tablica

Tablica 1. Platne transakcije u RH.....	8
Tablica 2. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički.....	23
Tablica 3. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički.....	23
Tablica 4. Prosječan broj i vrijednost transakcija nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički prema broju korisnika platnih usluga.....	24
Tablica 5. Broj računa potrošača i poslovnih subjekata	46
Tablica 6. Broj korisnika prema platnim servisima.....	47
Tablica 7. Platni servisi (usluge) povezani s računom za plaćanje.....	48
Tablica 8. Broj blokiranih računa za plaćanje	54

Popis okvira

Okvir 1. Udio korištenja platnoprometnih servisa potrošača u odnosu na broj stanovnika RH i poslovnih subjekata i subjekata u obrtu i slobodnim zanimanjima u RH	23
Okvir 2. Pregled broja korisnika računa za plaćanje i platnih servisa na dan 31. prosinca 2022.....	46

Popis slika

Slika 1. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija.....	9
Slika 2. Struktura nacionalnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija.....	9
Slika 3. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema broju izvršenih transakcija.....	10
Slika 4. Struktura međunarodnih platnih transakcija prema vrijednosti izvršenih transakcija.....	11

Slika 5. Podjela (struktura) kreditnih transfera	12
Slika 6. Ukupni poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)	13
Slika 7. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi potrošača ..	13
Slika 8. Poslani nacionalni i međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata	14
Slika 9. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.....	15
Slika 10. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača	16
Slika 11. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata.....	17
Slika 12. Ukupni poslani nacionalni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)	17
Slika 13. Poslani nacionalni kreditni transferi potrošača u stranim valutama.....	18
Slika 14. Poslani nacionalni kreditni transferi poslovnih subjekata u stranim valutama.....	19
Slika 15. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja	20
Slika 16. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera potrošača prema načinu zadavanja	20
Slika 17. Ukupan broj nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja	21
Slika 18. Ukupna vrijednost nacionalnih kreditnih transfera poslovnih subjekata prema načinu zadavanja	22
Slika 19. Ukupan broj i vrijednost nacionalnih kreditnih transfera zadanih elektronički mobilnim bankarstvom	25
Slika 20. Broj ugovora trajnog naloga na dan 31. prosinca 2022.	26
Slika 21. Ukupan broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača i poslovnih subjekata	27

Slika 22. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga potrošača	27
Slika 23. Broj i vrijednost transakcija trajnog naloga poslovnih subjekata	28
Slika 24. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.....	29
Slika 25. Ukupni poslani međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)	30
Slika 26. Poslani međunarodni kreditni transferi potrošača	31
Slika 27. Poslani međunarodni kreditni transferi poslovnih subjekata ...	31
Slika 28. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata	32
Slika 29. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija poslanih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata	32
Slika 30. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u kunama.....	33
Slika 31. Ukupni primljeni međunarodni kreditni transferi potrošača i poslovnih subjekata u stranim valutama (sve valute bez kune)	34
Slika 32. Struktura udjela valuta u ukupnom broju transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata.....	34
Slika 33. Struktura udjela valuta u ukupnoj vrijednosti transakcija primljenih međunarodnih kreditnih transfera potrošača i poslovnih subjekata	35
Slika 34. Broj i vrijednost transakcija usluge plaćanja računa	36
Slika 35. Poslane nacionalne novčane pošiljke	38
Slika 36. Poslane međunarodne novčane pošiljke	39
Slika 38. Udjeli pet najzastupljenijih valuta u primljenim novčanim pošiljkama.....	40

Slika 37. Primljene međunarodne novčane pošiljke u svim valutama.....	40
Slika 39. Broj suglasnosti za izravno terećenje.....	42
Slika 40. Ukupan broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja	43
Slika 41. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja potrošača	44
Slika 42. Broj i vrijednost transakcija izravnih terećenja poslovnih subjekata	44
Slika 43. Broj jednovalutnih i multivalutnih računa potrošača otvorenih kod kreditnih institucija	50
Slika 45. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata bez odobrenog prekoračenja	52
Slika 46. Broj transakcijskih računa potrošača i poslovnih subjekata s odobrenim prekoračenjem.....	53

